

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 16

Balandžio - April 20, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Britanija painformavo UNESCO, kad ir ji gali pasekti JAV pavyzdžiu ir pasitraukti iš šios organizacijos.

JAV susitarė su Japonija dėl naujų jautienos ir citrininių vaisių eksporto kvotų, pagal kurias į Japoniją galės būti eksportuoti didesni šių produktų kiekiai.

Sov. S-gos profesinių sąjungų oficialus Trud tvirtina, kad sovietų lakūnai nušausią kiekvieną Arktikoj veikiančią Vakarų žvalgybos lėktuvą, įskridusį į sovietų erdvę.

Nepavykus Nikaragvos pastangoms apkaltinti JAV J.T. saugumo tarnyboje dėl JAV teikiamos paramos prieš sandinistų vyriausybę veikiančiam partizanams, Nikaragva iškėlė JAV bylą Tarptautiniame teisme Haagoje, bet JAV iš anksto pareiškė nepripažinsiančios šio teismo jurisdikcijos šiame reikale bent per 2 metus.

Libane tarp savęs kovojančių grupių vadai susitarė dėl paliaubų plano, pagal kurį tarp jų bus sudarytos skiriamosios zonos, kurias saugos tam reikalui sudaryta žandarmerija, tačiau pagal vakarinį nuo rytinio Beiruto skiriančią "žaliąją liniją" vis dar tebevysta gyvi susišaudymai.

Vatikano atstovas santykiams su komunistinėm valstybėm palaikyti arkivyskupas Luigi Poggi pareiškė, kad viltis atstatyti draugingus santykius su Čekoslovakija yra labai sumažėjusi.

Honduro kongresas nauju ginkluotų pajėgų vadu išrinko karo aviacijos viršininką gen. Walter Lopez Reyes.

JAV, Britanija ir Prancūzija pareiškė protestus Sov. S-gai, kad jos karo lėktuvai vykdo karo pratimus oro koridoriuose, kuriais Vakarai susisiekiama su Vakarų Berlynu.

Gvinėjos prezidentu buvo paskirtas sukilimui vadovavęs plk. Lansena Conte. Jis pažadėjo leisti laisvai veikti privačiom įmonėm ir gerbti žmogaus teises. Ministrų kabinetas buvo sudarytas iš jaunesnių karininkų.

JAV į erdvę išmestas erdvėlaivis Challenger mechanine ranka sugebėjo įsitraukti erdvę netvarkingai skriejantį mokslinį satelitą Solar Max į erdvėlaivį ir bandys jį pataisyti ir vėl paleisti į erdvę jam skirtu uždaviniu vykdyti.

Lenkijos organai paleido iš kalėjimo Solidarumo unijos veikėją Kazimierz Switon, kuriam yra reikalinga didelė vidurių operacija.

Britanija pareiškė nepasitenkinimą dėl Nikaragvos uostų minavimo, nes tai kliudą tarptautinei prekybai.

Rytų Vokietijos vyriausybė sutiko už pinigų leisti emigruoti į Vakarus 38 rytų vokiečiams, kurie buvo prisiglaudę V. Vokietijos ambasadoje Čekoslovakijoje ir Rytų Berlyne.

Lenkijos vyriausybė pasiekė kompromisinį sprendimą su Katalikų Bažnyčia dėl kryžių laikymo valdžios mokyklų klasėse. Kryžiai galės būti laikomi kolegijos skaityklose ir miegamuosiuose, bet ne klasėse.

JAV senato užs. reik. komiteto studija įrodinėja, kad reikėtų sudaryti ir pripažinti egzilinė Afganistano vyriausybę, nes tai paskatintų Sov. S-gą greičiau pasitraukti ir priimti nekomunistinę, bet neutralią vyriausybę.

PERSEKIOJAMA BAŽNYČIA MELDŽIASI Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

ŠILUVOS ATLAIDAI

Marijos gimimo šventė Lietuvoje ne vienoje parapijoje pažymima iškilmingais atlaisdais, o garsiausi šios šventės atlaisdai būna Šiluvoje ir Trakuose.

Šiais metais Šiluvoje atlaisdų metu dalyvavo apie 45-50 tūkstančių maldininkų iš visos Lietuvos ir kaimyninių respublikų. Minios tikinčiųjų su rožančiais rankose keliais ėjo visas oktavos dienas apie koplyčioje esantį Marijos altorių, prašydami Dievo Motinos globos sau ir persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai. Komunią tikintiesiems buvo dalinama ne tik bažnyčioje ir koplyčioje, bet ir šventoriuje. Išdalinta 40 tūkstančių.

Ėjo keliais

Rugsėjo 11, sekmadienį (tai pagrindinė atlaisdų diena), mišias aukoję vyskupai — Liudvikas Povilonis ir Romualdas Kriksčiūnas. Po pamaldų daugybė tikinčiųjų, tame tarpe nemažai jaunimo, kalbėdami rožančių už suimtus kunigus, keliais ėjo nuo didžiojo altoriaus apie bažnyčią. Tikinčiųjų priekyje ėjo kunigai: Vaclovas Stakenas ir Leonas Kalinauskas. Praėjus dvejus metus tokiai eisenai vadovavo kun. A. Svarinskas.

Rugsėjo 13, minint Dievo Motinos pasirodymą Fatimoje, iškilmingas mišias koncelebravo vyskupas Julijonas Steponavičius ir 30 kunigų. Vyskupas J. Steponavičius ta proga pasakė įspūdingą pamokslą.

Rugsėjo 14 buvo meldžiamasi už tautos blaivybę. Prie koncelebracinių mišių prisijungė apie 30 kunigų. Pamokslą blaivybės klausimu pasakė kun. P. Puzaras.

Rugsėjo 15, paskutinę atlaisdų dieną, po sumos ir iškilmingos procesijos buvo šventinamas ant vyskupo Labuko kapo naujai pastatytas paminklas — kryžius. Paminklą pašventino ir pasakė pamokslą vyskupas Vincentas Sladkevičius.

Kun. A. Jokubausko pamokslai

Rugsėjo 12 Pociūnėlių klebonas kun. Antanas Jokubauskas, radęs laisvą pusvalandį tarp pamaldų, bažnyčioje iš sakyklos pasakė aktualų pamokslą, paliesdamas čekistų persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. Už tai saugumas tardė Šiluvos kleboną, barė, kad leido kalbėti kun. A. Jokubauskui.

Rugsėjo 13 d. kun. A. Jokubauskas prievarta buvo išvežtas į Radviliškį ir kelias valandas tardytas, o jo bute Pociūnėliuose padaryta krata. Kratos metu surasta ir paimita keli seni pogrindžio leidinių "Aušra" ir "Kronika" numeriai.

Rugsėjo 15 kun. A. Jokubauskas, suradęs laisvą tarpą, vėl iš sakyklos prabilo į tikinčiuosius. Aiškino, kokiom priemonėm ateistai Lietuvoje kovoja prieš tikėjimą, papasakojo apie tardymą ir čekistų padarytą krata.

Ateistams kėlė daug rūpesčio

Gausus ir aktyvus tikinčiųjų dalyvavimas Šiluvos atlaisdose ateistams kėlė daug nerimo ir rūpesčių. Autoinspekcijos žiniomis, vien tik sekmadienį į atlaisdus suvažiavo maždaug keturi tūkstančiai lengvųjų automobilių. Raseinių raj. taksistams buvo uždrausta vežti žmones Šiluvos link. Raseinių autobusų stotyje važiuoti į Šiluvą autobusų laukė daug tikinčiųjų, tačiau papildomo autobuso niekas nedavė. Šiluvoje buvo daug unifor-

muotų milicininkų, saugumiečių, seklių, kurie nuolat stebėjo maldininkus.

Turimomis žiniomis, Šiluvos nepasiekė tikintieji iš Rygos, važiuavę dviem pasamdytais autobusais. Jie buvo apklausti ir grąžinti į Rygą.

Gaudė pakelėse

Rugsėjo 11 būrelis tikinčiųjų iš Kybartų (apie 20 žmonių), kalbėdami rožančių pėsti ėjo iš Tytuvėnų į Šiluvą. Iki Šiluvos likus maždaug 2 km, milicininkai juos prievarta susodino į autobusą ir, nuvežę į Raseinių milicijos skyrių, užsirašė jų pavardes. Saugumietis Kavaliauskas ir milicijos viršininko pavaduotojas liepė visiems rašyti pasiaiškinimus, tačiau tikintieji atsisakė, motyvuodami, kad jie jokio nusikaltimo nepadarė.

Nepilnamečius ir be tėvų buvusius vaikus žadėjo perduoti vaikų kambario inspektoriumi, tačiau šie, be pusryčių išbuvę iki 2 v. popiet pasitaikius progai, pabėgo.

ATLAIDAI Ž. KALVARIJOJE—VARDUVOJE

1983 liepos 2-10, kada Varduvoje vyko Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaisdai, aplinkinių rajonų tikinčiuosius, ypač jaunimą, buvo griežčiausiai uždrausta įleisti iš darbų, o nedarbo dienomis buvo ruošiami specialūs privalomi renginiai, ypač jaunimo darbo ir poilsio stovyklose, neišleidžiant mokinių atlaisdų dienomis net į namus.

Procesijų dalyviai šį kartą buvo stebimi iš tolo, į pagalbą pasitelkus žiūronus, ar į tikinčiųjų minias įsimašiusių saugumiečių. Komunią priėmusių

šiais metais buvo 2 tūkstančiai daugiau nei pernai — išdalinta apie 22 tūkstančiai komunijos.

Kunigų trečiadienį

Liepos 6, vadinamą kunigų trečiadienį, į atlaisdus atvyko apie 150 kunigų ir gausi minia tikinčiųjų. Mišias blaivybės intencija kartu su vyskupu Antanu Vaičiūmi koncelebravo 90 kunigų. Pamokslus sakyti atlaisdose kunigai galėjo tik pagal valdžios patvirtintą sąrašą.

Kun. J. Pakalniškis pamokslu metu paminėjo kun. Alfonso Svarinsko pavardę ir už šį "nusikaltimą" turėjo aiškintis Plungės raj. vykdomajam komitete. Visas atlaisdų dienas valdžios pareigūnų buvo uoliai saugojamas Panų kalnas.

MALDINGA KELIONĖ

Kėdainiai. 1983 rugpjūčio 14 sekmadienį, Kėdainių parapijos tikintieji nutarė pėsti, kalbėdami rožančių, eiti į Jubiliejinių Atpirkimo metų iškilmes Josvainiuose (10 km). Apie šią kelionę Kėdainių bažnyčios klebonas kun. Vaclovas Ramanuskas iš anksto paskelbė iš sakyklos.

Visa tai sužinojusi, Kėdainių rajono valdžia įsakė vietiniams kunigams nedalyvauti šioje kelionėje, o tikintiesiems patarti į atlaisdus važiuoti mašinomis, mat, jų žodžiais tariant, prieš pėsčiųjų gali prisiliesti visokie pašaliniai ir "maldingą kelionę paversti politika".

Kėdainių raj. vysk. kom. pav. Juškevičius ir Josvainių apylinkės sekretorė Grūdienė atnešė Josvainių parapijos klebonui kun. L. Kalinauskui pasirašyti

(nukelta į 2 psl.)

Velykų rytą. — Jis prisikėlė. Jo čia nėra.

PABALTIJŲ DALINAMOS SKUNDIMŲ KORTELĖS

Vakarų pasiekė Baltijos respublikose šiuo metu dalinama pašto kortelė "įtartiniais asmenimis" įskysti. Tuomi tikimasi išplėsti skundėjų ir šnipelių tinklą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Kaip latvių egzilų federacijos atstovas Julijus Kadelis Kopenhagoje pareiškė, tokiu būdu bet kas gali "pranešti" apie "disidentus ir nacionalistus, kurie tada turės įrodyti savo nekaltumą — kas yra nepaprastai sunku sovietinės teisėtvarkos

rėmuose". Pasak Kadelio, pastaruoju metu valdžios atstovai su skato uoliai tyrinėti iš piršto išlaužtus kaltinimus, kad vadovaujantys latvių ir estų disidentai, esą, turi reikalo su narkotikais.

Panašios kortelės buvo pasirodžiusios Stalino laikais po II-ojo pasaulinio karo. Tačiau naujosios kortelės skiriasi tuo, kad jas galima užpildyti ir išsiųsti nepasirašius savo pavardės. Anot vieno estų egzilio, "KGB ir policija dabar gali legaliai investuoti bet ką, pasiremamos savo pačių parašytomis anoniminėmis kortelėmis". Naujosios kortelės pasirodė dar prieš Andropovo mirtį. (Elta)

NIJOLĖS SADŪNAITĖS PRISIMINIMAI

Tavo gailestingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas

(Ps. 22, 6)

13.—

PAVYKO APRASYTI TEISMĄ

(Lietuviai kaliniai)

Visai netoli mūsų, už kelių šimtų metrų, buvo vyrų politikalinų 5-ta zona. Ten kalėjo Paulaitis Petras, dabar yra Skuodis Vytautas, Janulis Anastazas. Su tuo konclageriu slapta susirašinėjome.

Kai tik mane atvežė 1975 į konclagerį, sužinojome, kad ten čekistų agentas labai sumušė poetą ukrainietį Stusą Vasilijų Semionovičių, gimusį 1938. Jam keršijo, kad negali jo moralškai palaužti. Sumuštą, krauju applūdusį, Stusą V.S. įmetė į karcerį, atseit, jis kaltas dėl muštinų, o budeliui — papildomas siuntinys.

(Bado streikas)

Tai sužinoję, visos ukrainietės ir aš paskelbėme bado streiką, reikalaujamos, kad atvyktų prokuroras ir nubaustytų tikrąjį nusikaltėlį, o Stusą paguldytų į ligoninę. Pareiškime parašėme, kad badausime tol, kol išpildys mūsų teisėtą reikalavimą. Mus visas izoliavo, uždarė į psichiatrinės ligoninės palatą, o po 5 parų badavimo atvyko prokuroras ir Stusą paguldė gydyti. Jam buvo trūkęs skrandis, darė operaciją, o po to jau buvo II grupės invalidas — negalėjo dirbti sunkaus fizinio darbo.

Netrukus po to Stusą vežė į nutėmimą, etape nuėmė invalidumą, atseit, pasveikęs, ir, nuvežę į Magadaną, privertė jį dirbti šachtose.

(Vėl nuteisė poetą)

Vos sugrįžusį po visų tų kančių Stusą vėl teisė. Iš Magadano buvo iškviesti keli KGB

agentai, kurie teisme paliudijo, esą, Stusas Magadane antisovietiskai kalbėjo... Ligonį, visai išsekusį ir iškankintą poetą (per tardymus jį fiziškai kankino), nedavę jam pasakyti teisme nė paskutinio žodžio, nuteisė 10 metų griežto režimo konclagerio ir 5 metus nutėmimo, dar per 1000 rublių ieskinys už melagingų liudytojų kelionės išlaidas. Andropovo auklėtiniai čekistai eina savo buvusio šefo pėdomis...

(Bijojo, kad neišeitų teismo smulkmenos)

Čekistai labai bijojo, kad mano teismo smulkmenos neišeitų į viešumą. Dėl to jie salėje nepalikė nei vieno liudininko, tuoj po teismo išvežė su ypatinga apsauga į konclagerį. Lietuvoje KGB uždėjo korespondencijos areštą visiems įtariamiems, kad turi ryšį su "LKB Kronika". Jie padarė viską, kad mano teismas liktų nežinomas, slaptose.

Čekistai privengia viešos pasaulio opinijos, bijo šviesos, daro viską, kad žmonės gyventų jų melo suklaidinti arba baimės paraližuoti.

(Perdaviau žinias)

Gerasis Dievas palaimino: man pavyko aprašyti savo teismą ir išsiųsti. Laiškas galutinį adresatą pasiekė per rankas, be KGB spąstų. XX amžiaus Dovydukas nugali Galijotą, nes kovoją Viešpaties vardu. Vienam gerajam Dievui už tai garbė ir padėka!

Čekistams gi tai buvo didelė staigmena. Maskvos KGB juos baudė už žioplumą. Vargšai Vilniaus čekistai su papulk. Markevičium priešakyje 1975 vasarą, netrukus po to, kai mane atvežė į konclagerį, atvažiavo į Mordoviją. Mane iškvietė į viršininkės kabinetą.

(Siūlo man laisvę)

Ten manęs laukė Markevičius ir dar keli čekistai ir kažkoks laikraščio redaktorius, bent taip man pristatė. Čekistas Markevičius pasakė: "Atvažiuome tavęs parvežti į namus. Nuimsime visą bausmę su mažyte sąlyga: nesakyk kam, nesakyk kaip, tik pasakyk, kur tau pavyko perduoti žinias apie tavo teismą, ir važiuoji laisva namo..."

Jiems atsakiau: "Visą mėnesį važiuavau į šitą jūsų "rojų" ir iš jo nenoriu išvažiuoti be bausmės pabaigos. O jums rūpimu klausimu aš nekalbėsiu!"

Taip ir iškeliavo jie iš Mordovijos, nieko negavę, o aš sužinojau, kad gerasis Dievas palai-

(nukelta į 2 psl.)

VELYKŲ DŽIAUGSMO IR PAGUODOS VISIEMS LIETUVIAMS!

T. PAULIUS BALTAKIS, OFM
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUS PRISIKĒLIMO ŠVENTĖJE
mieliems mūsų skaitytojams, bendradarbiams ir rėmėjams
linkime skaidraus Velykų džiaugsmo ir geriausios sėkmės.

DARBININKO Redakcija ir Administracija

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos mokslų akademijos prezidentui Juozui Matuliui kovo pabaigoje sukako 85 metai. Tos sukakties proga už nuopelnus "tarybiniam mokslui", ypač ugdant naujus mokslininkus, įteiktas "Tautų Draugystės" ordiną.

— Kovo pabaigoje Vilniuje įvyko "socialistinio lenktyniavimo" konferencija, kurioje dalyvavo Minsko, Talino, Rygos, Kauno ir Vilniaus komunistų partijos sekretoriai ir vykdomųjų komitetų atstovai. Partijos sekretoriai pasirašė lenktyniavimo sutartį 1984 metams. Lenktyniauti gėrybių gamyboje turėtų miestų fabriku darbininkai. Tos socialistinės lenktynės yra klastingas botagas dirbantiesiems. Lenktynių laimėjimui atlyginimas — pereinamoji raudonoji vėliava.

Savaitės įvykiai

Žymūs Amerikos tyrimo universitetai, kaip Stanford, Californijos technologijos institutas ir Massachusetts technologijos institutas pareiškė, kad jie atsisakys vykdyti jautrius, bet ne klasifikuotus tyrimus, jei gynybos departamentas, siekdamas, kad šiais tyrimais nepasinaudotų Sov. S-ga, uždraus juos viešai skelbti.

Izraelis esąs labai nepatenkintas, kad JAV specialiųjų pajėgų kariai dalyvavo slaptuose karo pratimuose su Jordano armija.

Prezidentas Reagan, pabrėždamas cheminių ginklų pavojų, pasiūlė planą tokių ginklų gamybai, laikymui ir naudojimui uždrausti, bet Sov. S-gos komunistų partijos gen. sekretorius Černenko tuoj jį atmetė, nes planas nustatęs "nepriimtinas patikrinimo sąlygas".

JAV sudarancios planus karinėm pajėgom įsikišti į Centrinės Amerikos reikalus, jei dabartinės pastangos nugalėti ten veikiančius kairiuosius partizanus nepavyktų.

Tarp Kinijos ir Vietnamo pagal jų sieną vyksta kariniai susišaudymai, dėl kurių abi pusės kaltina viena antrą.

Sov. S-gos kom. partijos gen. sekretorius Černenko pareiškė, kad, nepaisant JAV taikų mylinčios retorikos, jos nėra parodžiusios jokių konkrečių žygių santykiams su Sov. S-ga pataisyti.

JAV pareiškė, kad jos yra pasiruošusios pradėti su Sov. S-ga atnaujintus pasitarimus dėl strateginių ir kitokių ginklų sumažinimo, bet nėra pasiruošusios mokėti už tai bet kurią kainą.

— Spaudos žiniomis, Ignalinos atominė elektrinė pradėjo teikti elektros energiją Gudijos ir Latvijos pramonei ir žemės ūkiui. Į tas kaimynines respublikas nuvestos aukštos įtampos linijos. Jau pačioje statybos pradžioje buvo aišku, kad ši galinga atominė jėgainė statoma gražiame gamtos kampelyje, respublikos pakraštyje ne Lietuvos reikalams. Lietuvų elektrifikuoja kitos mažesnės jėgainės. O Ignalinos stotis pastatyta kolonizaciniais tikslais. Naujasis miestas prie Visigino ežero oficialiai vadinamas Sniečkiaus miestu, tačiau kitaučiai to miesto gyventojai jį tevadina Sniečkogradu.

— Etnografiniame Leningrado muziejuje buvo surengta Lietuvos liaudies meistrų kūrinių paroda. Išstatyta per 300 roдиниų. Susidomėjimas buvęs labai didelis.

— M.K. Čiurlionio konkurso laureatė Nijolė Daunienė Kijeve turėjo vargonų koncertą. Grojo S. Bacho ir G. Kuprevičiaus kūrinius.

— "Gimtojo krašto" komentaru skyrūje išspausdinta aštoka išėivijos lietuvių jaunimo kritika. Komentatorius savo teigimus daugiausia paremia "Pasaulio lietuvių" redaktorius Broniaus Nainio praėjusią vasarą Pasaulio lietuvių dienoje Chicagoje pasakytos kalbos citatais.

JAV apkaltino Švedijos elektroninę firmą Datasab, kad ji pardavinėja Sov. S-gai pagal Amerikos patentus gaminamus aukštos technologijos reikmenis, kurie gali būti panaudoti kariniam reikalui.

Kamerune buvo susektas rūmų gvardijos ruoštas šamoklas prieš krašto prezidentą Paul Biya. Šamoklo vadas pulk. Saleh Ibrahim buvęs sulaukytas.

Popiežius Jonas Paulius II amerikietį prelatą John P. Foley pakėlė į arkivyskupus ir paskyrė Pontifikalinės socialinės komunikacijos komisijos prezidentu, o Afrikos kardinolą Bernardin Gautin — vyskupų kongregacijos prefektu.

Sov. S-gos olimpinis komitetas apkaltino, kad įvyksiančiuose Los Angeles olimpinuose žaidimuose vyrauja priešsovietinė agitacija, ir paprašė sušaukti nepaprastą Tarptaut. olimpinio komiteto posėdį šiem reikalams apsvarstyti.

Vakarų ir Lotynų valstybių diplomatai tvirtina, kad Nikaragva ir dabar aprūpina Salvadoro partizanus ginklais ir juos apmoko savo teritorijoje.

Salvadoro rinkimų taryba nutarė gegužės 6 įvykdyti daugiausia balsų gavusių kandidatų į krašto prezidentą Jose Napoleon Duarte ir Roberto d'Aubuisson antrinius rinkimus.

tomis. Tačiau B. Nainio jaunimo kritika buvo konstruktyvi, siekianti taisyti jaunimo neigroves. O tuo tarpu komentaru autorius kritika yra aiškiai negatyvi. Šiam autoriui, atrodo, net malonu patirti, kad lietuviškų mokyklų mokinių skaičius mažėja, kad daugumas jaunuolių neskaito lietuviškos knygos, kad tarp savęs nesikalba lietuviškai, kad kalbos mokėjimas ribojasi virtuvės žodynu.

Taigi smagu, kad išėivijos lietuvių jaunimas rieda pakalnėn. Ir už visa tai kaltinami "vaduotojai" bei antitarybinis auklėjimas.

— Kosto Korsako dviejų tomy veikalas "Literatūros praeitis" nėra tai nuosekli literatūros istorija, o tik atskirų literatūrinių straipsnių ar studijų

(nukelta į 7 psl.)

PAVYKO APRAŠYTI TEISMĄ

(atkelta iš 1 psl.)

mino mano pastangas. Ačiū Jam.

Visus aktyvesnius politikalius, kai baigiasi konclagerio bausmė, išveža taip vadinamam "perauklėjimui". Paprastai veža ten, kur buvo nuteisti, dviem mėnesiams. O gal gi pavargo ir susigundys gražiais pažadais... Pagrindinės čekistų priemonės naudojamos žmonėms suklaudinti yra melas, pridengtas veidmainišku gerumu, o kai nepavyksta apmulkinti, — grasinimai ir teroras. Visa sovietinių komunistų politika yra melo ir apgaulės, smurto ir teroro politika.

(Išdringi kaliniai)

Konclageri aktyviai prisijungdavau prie visų protestų pareiškimų, dažnai būdavau "ryšininke" su kito konclagerio politikaliniais. Taip gyvenimas zonoje be sunkumų turėjo daug romantikos. Teisingai sakoma: kai skrandis tuščias — galva šviesesnė. Kalinių galvos šviesios ir labai išdringos. Vargšai čekistai, nežiūrint visų jų pastangų, taip ir nesužinojo, kaip mes taip greit sužinome, kas dedasi kituose konclageriuose.

(Atėmė galimybę gauti siuntinį)

Keršydami, nors ir nesugavę, jie pabaigoje bausmės atėmė man galimybę gauti 5 kg siuntinį. Per 3 m. konclageri gavau tik vieną 5 kg siuntinį. Griežto režimo kaliniams pusę bausmės laiko nieko negalima gauti, o po pusės, jei nenusikalsti ir konclagerio vadovybė leis — į metus vienas 5 kg siuntinys, į kurį nieko koloringo įdėti negalima; tik duonos produktų, sviesto, mėsos ir žuvies. O ką reiškia metams 5 kg, kai be dėžutės-įpakavimo maisto lieka truputį per 4 kg.

Aktyviems kaliniams ir tie siuntiniai yra atimami, sufabrikuojant tariamus režimo pažeidimus. Tik Dievo malonė stiprina nuteistuosius, todėl visi labai dėkingi tiems, kurie juos maldoje prisimena.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

įspėjimą, kad per atlaidus (rugpjūčio 14) nebūtų jokių eisenų už šventoriaus ribų. Kunigas po įspėjimu nepasirašė.

Nežiūrint įvairių išankstinių bauginimų, maldinga kelionė į Jubiliejinių Atpirkimo metų atlaidus įvyko: tikintieji, garsiai kalbėdami rožančių, lydimi saugumiečių ir autoinspekcijos ماشینų, pėsti atvyko į Josvainių bažnyčią.

SKERDYNIŲ MINĖJIMAS

Kražiai, Kelmės raj. Rugpjūčio 21 šv. Roko atlaidų metu buvo minima 90 metų sukaktis nuo kruvinųjų skerdynių, kurias vykdė caro pasiūsti kazokai.

Pradžioje buvo ruošiami minėjimą čaryti 14 d. Tą dieną Kražiai buvo pilni saugumo ir milicijos darbuotojų. Kražių klebonas buvo perspėtas, kad joks minėjimas neįvyktų. Klebonui pasakius, jog "tai caro darbai ir visi mes juos smerkiame", saugumo darbuotojas paaiškino, kad neapsimestų kvailėliu, nes "pats puikiai supranta, kad čia ta pati druska".

Nepaisant visų saugumo pastangų, minėjimas įvyko. Bažnyčioje, jaunimo vadovaujami, tikintieji apėjo kryžiaus kelius, pagerbdami gynusių Kražių bažnyčią auką.

(Išveža "perauklėti")

1977 balandžio mėn. mane ir Silivončik Galiną išvežė iš konclagerio, nepasakę nei kur, nei kam. Taip elgiasi su visais kaliniams: ateina prižiūrėtojas, liepia per 15 min., ar dar greičiau, susiruošti į etapą. O vergams neaiškinama, dėl ko ir kur veža. Taigi ir mudvi su Galina vežė lyg kates maiše, prieš tai, atidavę mums visą turtą iš sandėlio, tarsi į konclagerį nebegrižtume.

Kai mūsų "varnas" sustojo, buvo jau vakaras, tamsu. Mus nuvarė į didelio mūrinio namo II-ą ar III-ą aukštą ir uždare mažyteje kameroje. Po kiek laiko liepia eiti pas gydytoją. Paminau, kad atvežė į psichiatrinę ligoninę, į kurią čekistai nuolat grasino uždaryti. Bet pasirodė, kad mudvi patekome į Saransko KGB tardymo izoliatorių "perauklėjimui".

Felčerė paklausinėjo, kuo skundžiamės, pamatavo temperatūrą, kareiviai iškrėtė mūsų "turtą" ir po to abi uždarė į didesnę kamerą.

Prasidėjo "perauklėjimas". Kareiviai nuvedė mane pas tardytoją. Kabinete sėdėjo du čekistai. Vienas iš jų man pasakė: "Išleisime tave namo, neberekės važiuoti į nutrėmimą, jei pažadėsi, kad sugrįžusi į Lietuvą, nepasakosi to, ką patyrei per tardymus ir konclageri. Jei parvažiavusi tylėsi."

("Kuo sunkiau, tuo linksmiau")

Atsakai, kad aš tylėjau iki suėmimo, nes neturėjau apie ką pasakoti, o dabar tai aš kalbėsiu, nes yra apie ką. Man pagrasino, kad nutrėmimą padarys šimtą kartų sunkesni nei buvo sąlygos konclageri. Į tai atsakiau: "Kuo sunkiau, tuo linksmiau!" Čekistai susižvalgė ir nustebė man pasakė: "Na ir charakteris! Tu mums patinki!" Ir daugiau ta tema per tardymus nekalbėdavo.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUSIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujų vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriusio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžilūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmd., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kežys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

ŠKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KĒLIONĖS
Į LIETUVĄ

MOKĒTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO ŪZ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Vytautas Volertas, šv. Kazimiero jubiliejaus komiteto pirminkas, stovi Romoje prie Laterano bazilikos durų. Nuotr. kun. K. Pugevičius

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuolauza • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Vilties ir gyvenimo šventė

Prieš dvidešimt šimtmečių paskutinė pasaulio Viltis numarinta ant iškelto medžio, palaidota uolos kape, apsaugai nuo galimo prisikėlimo kapo durys užremtos didžiuliu akmeniu, užantspauduotos ir sargybiniais apstatytos.

Bet Viltis vis dėlto prisikėlė. Tas, kuris buvo miręs, sujudėjo, akmuo nuriedėjo, ir nužudyta Viltis išėjo visoje prisikėlimo didybėje. Nebesulaikomas džiaugsmas dėl prisikėlimo ir pergales šauksmai jungiasi Velykų himnuose...

Ir koks šio džiaugsmo pagrindas? Gyvenimas nugalėjo mirtį, viltis laimėjo prieš desperaciją. Kristus sutraukė senojo prakeikimo pančius; jo tuščias kapas yra pilnutinis ir mūsų nemirtingumo užtikrinimas.

Velykos vertai laikomos vilties ir gyvenimo šventė. Ir jos daug gyvenės už Kalėdas. Lopšiai, nors tai būtų tik praktinė, atrodo labiau reikią gyvybę. Taip jau esame įpratę apspęsti vertybes iš medžiaginio požiūrio, ir gimimai atrodo daug linksmesni įvykiai negu laidotuvės. Vis dėlto lopšy glaudžiai tik trapus gyvenimas, skirtas mirčiai, tuo tarpu gyvenimas, išsiskleidęs kape, yra skirtas gyventi amžinai.

Velykos — gyvybės šventė ir moralinėje plotnėje, nes kaip tik prisikėlęs Išganytojas suteikė Petru ir kitiem apaštalams galią sugrąžinti gyvybę savižudėms sieloms, prikeliant žmones iš nuodėmės mirties į amžiną Dievo sūnybę. Tas apvalantis šaltinis, per dvidešimt krikščionybės šimtmečių plovęs nusidėdančią žmoniją ir gydęs jos žaizdas, teka iš Kalvarijos kalno viršūnės pro vakarienių amžinybės kryptimi.

Gyvenimiškos tiesos, išplaukiančios iš Velykų prasmės, šandien mums taip naudingos apsišprendžiant vertybių pasirinki-

me. Kaip būtina atsiremti Velykų tuščio kapo viltimi, kad pajęgtume atsispirti prieš nužmoginančias gyvenimo filosofijas, grasinančias iš įvairių pusių. Kaip naudinga Velykų teikiama stiprybė mūsų silpnybėse, iš jų išplaukiantis uolumas prieš mūsų vėsumą ir abejingumą, jų išmintis prieš mūsų nežinojimą ir jų galutinis teisingumo ir gėrio triumfo užtikrinimas kovoje su daugeriopa blogio įtaka.

Kristaus prisikėlimas teikia paguodos palaužtam kūnui ir pažeistai sielai. Tai Dievo aukso raktas, atverias kentėjimų paslaptis. Kiek paguodos gali suteikti dieviškasis Kalvarijos bendrakeleivis mūsų kasdiniuose nusiskundimuose ir nepritekluose.

Kalvarijos kryžius jau seniai išrautas, ir pasipiktinimo bei prieštaravimo ženklas vilties meilės simboliu. Tai taip pat ir mūsų vedamoji mintis, paremta viltingu mirtį nugalėjusio Išganytojo užtikrinimu: "Aš prisikėlimas ir gyvybė; kas tiki mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs gyvas ir mane tiki, nemirs per amžius".

Arti dviejų tūkstančių metų krikščionybė atsispiria pasaulio klastom ir persekiojimams, nes jos steigėjas Kristus yra gyvas. Ypatingai Velykos mum primena, kad Kristus yra gyvas, nežiūrint mirties, karų, atominių bombų, asmeninių nusivylimų ar skausmų. Jis kaip tik ir gyvena dėl to, kad mes neprarastume vilties.

Kristus yra gyvenimas Dievuje, jis — Bažnyčios ir sielos gyvenimas. Ar tikrai tuo tikima ir pergyvenama? Ar šios tikėjimo tiesos mummyse pasilieka vien kaip protiniai teiginiai, ar turi ir gilesnę prasmę, paremtą Velykų Viltimi? Tai kiekvienas turi sau individualiai atsakyti.

III ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

"Baltų Laisvės lyga dirba svarbų darbą", tvirtino įtakingi Amerikos valdžios pareigūnai

Los Angeles Ambasador viešbutyje kovo 17 Amerikos Baltų Laisvės lyga suorganizavo III-čią metinę žmogaus teisių konferenciją. Šitos konferencijos sėkmingumas akivaizdžiai parodo, kad Lietuvos laisvinimo darbuose galima išsimušti iš rutinos ir surasti naujų formų, kurios sudomina ir amerikiečių media, ir krašto vyriausybę ir savąją visuomenę. Šito galima pasiekti ne nuolatiniu kartojimu "mes dirbam, mes veikiame, mes kovojame, mes laisviname ir kiti tegu nelenda į mūsų veiklos lauką", o išvermingu, planingu ir su atsakomybės jausmu dirbamu darbu. Į šią konferenciją atvyko tokio rango valdžios pareigūnai, kokių joks kitas balti-

kas įvykis į vieną vietą nėra suvedęs.

Čia dalyvavo Elliot Abrams — valstybės sekretoriaus asistentas, Carl Gershman — ambasadorės Jungtinėse Tautose asistentas ir nuolatinis Amerikos delegatas Trečiajame komitete, William Buell — Radio Free Europe and Radio Liberty viceprezidentas, Spencer Oliver — kongresinės komisijos Helsinkio susitarimų pažangai sekti direktorius. Įdomu, kad p. Buell pats pasisūlė į šią konferenciją atvykti. Visi šie kalbėtojai, ne gražbilystę rodydami, bet savo teigimus rimtai argumentuodami, įrodinėjo, kad su laisvės idėjomis sovietiniam totalitarizmui vis sunkiau susi-

doroti ir kad pasaulio viešoji opinija vis griežčiau atsiskus prieš Sovietų Sąjungą, o tarptautiniuose forumuose palankiai bus sutikta Baltijos valstybių byla.

Spencer Oliver, dalyvavęs daugelyje diskusijų su sovietais, pastebėjo, kad "sovietai tikisi, jog Vakarai pavargs, kovodami dėl žmogaus teisių"; bet Vakarai nepavargsta, ir ne tik Amerika, bet ir kitos Vakarų valstybės vis dar šią klausimą kelia. Jis pagyrė Baltų Laisvės lygą, kad neleidžia Vakarams pavargti. Elliot Abrams kalbėjo, kad sovietai ir "realiosios politikos" šalininkai siekia, kad Baltijos valstybių byla būtų užmiršta. "Jūs organizacija daug padarė, kad Baltijos valstybių klausimas nenuėjo į užmaršį".

Į konferenciją asmeniškai atsilankęs Los Angeles miesto burmistras Tom Bradley pareiškė savo solidarumą kovoje dėl Baltijos valstybių laisvės ir palinkėjo, kad kovos vėliavos neišleistume iš rankų nė vienos dienos metuose.

Klausimu domisi jaunesnioji karta

Prieš porą metų Chicagoje buvo stipriai reklamuojamas paskaitų ciklas apie vieną laisvinimo organizaciją. Kalbėtojai ir organizatoriai vėliau skundėsi, kad tomis paskaitomis nesidomėjusi jaunesnioji karta. Baltų Laisvės lygos organizuojamomis konferencijomis jaunesnieji domisi. Šioje konferencijoje dalyvavo per 200 žmonių.

Bankete, kur pagrindinę kalbą pasakė valstybės sekretoriaus asistentas Elliot Abrams, 65-70% dalyvių sudarė vidurinės kartos žmonės. Bet ypač viltingai nuiteikė jaunesni konferencijos dalyviai, kurie priklauso prie Jaunimo Sąjungos, iki 30 metų amžiaus. Jie sudarė 15-20% visų dalyvių.

Tačiau labiau negu dalyvių skaičius lietuvišką pasididžiavimą kėlė jų geras orientavimas lietuviškuose klausimuose ir jų aktyvumas. Lietuvių jaunimas gera prasme nustebino ne tik vyresniuosius, bet ir svečius amerikiečius. Vos p. Abrams baigė savo kalbą, tuoj pasipylė klausimai, ir pirmiausiai iš jaunųjų. Klausimus kėlė ir pastabas darė Gintaras Grušas — PLJ sąjungos pirm., Milda Palubinskaitė (aukštesniosios mokyklos mokinė), stud. Algis Avižienis, Daina Gudauskaitė, Danutė Mažeikienė; kitose diskusi-

jose dalyvavo vidurinė karta: dr. R. Kontrimas, A. Raulinaitis, dr. F. Palubinskas, A. Mažeika, V. Šakalys ir kt.

Klausimai buvo taiklūs, gerai formuluoti, ir valdžios pareigūnai atsakymams vis skyrė po kelias minutes. Mūsų jaunimas pasirodė žymiai pranašesnis už latvių ir estų, iš kurių nė vienas neprabilo.

Jaunieji, kurie čia dalyvavo ir kalbėjo, yra išėję visuomeninio pasiruošimo mokyklą: kasmet aktyviai dalyvauja politinių studijų savaitgalioose, tuos klausimus diskutuoja lituanistinės mokyklos visuomenės mokslo klasėje, nagrinėja jaunimo organizacijų seminaruose.

Gero žodžio Baltų Laisvės lygai nepagailėjo konferencijoje kalbėję laisvųjų baltų bendruomenių vadovai: dr. O. Pavlovskis — Pasaulio Latvių Federacijos pirm., Lembit Savi — pasaulio Estų Tarybos pirm., ir dr. Tomas Remeikis — PLB valdybos vykdomasis vicepirm. Estų taryba paskyrė 2000 dol. paramą (Reikia tik apgailestauti, kad kitą dieną Tautos Fondo rėmėjų būreliui kalbėjęs Vliko vicepirmininkas Liūtas Grinius Baltų Laisvės lygos veiklą vertino vien neigiamai).

Lygos vicepirmininkas Antanas Mažeika supažindino su lygos veiklos metodais. Iš vienos pusės, lyga vykdo savo pagrindinius projektus: išrūpino Baltų laisvės dienos paskelbimą, prezidento Reagan raštą Jungtinių Tautų nariams apie Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimą, šiuo metu bando Baltijos valstybėms išgauti oficialų stebėtojo statusą Jungtinėse Tautose ir t.t., o iš antros pusės, įvairius pasaulio įvykius stengiasi surišti su Baltijos tautų žmogaus teisių pažeidimais ir kelti Baltijos valstybių bylą į pasaulio viešumą. Praeitę taip buvo naudojama Sibiro dujotiekio kontroversija, Korėjos lėktuvo nušovimas, o dabar 1984 metų olimpiada, kurios metu sovietai siekia gauti specialias privilegijas.

Kaip sovietai išnaudoja vakariečių naivumą, pranešimą padarė Indijoje pabėgęs aukštas sovietų informacijos pareigūnas ir KGB bendradarbis Thomas Schuman, kurio tėvas buvo sovietų generalinio štabo narys.

Atgarsiai amerikiečiuose

III Žmogaus teisių konferencija susilaukė atgarsio amerikiečių spaudoje, radijo ir televi-

(nukelta į 5 psl.)

Velykinis sveikinimas, gautas iš okupuotos Lietuvos. Tokie sveikinimai dauginami fotografiniu būdu.

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA

AUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

21

Lietuvių Mokslo Draugija buvo lyg lietuviška mokslo akademija. Daugiausia vasaros metu į Vilnių suvažiuavę lietuviai mokslininkai turėjo progos pasikalbėti tarp savęs. Jie skaitė net referatus lietuvių kalba. O tai nebuvo taip lengva, nes jie visi mokėsi daugiausia rusiškose universitetuose. Lietuviškus terminus, išsireiškimus reikėjo tiesiog nusikalti. Nors tie terminai kartais buvo gremėzdžiai, bet jie kėlė lietuvių kultūrinę dinamiškumą, kėlė norą apšvarinti kalbą ir ją praturinti. Tai paskatino ir to meto lietuvių kalbininkus sukurti.

Vilnius pasidaro kultūros centru

Su dr. J. Basanavičiaus veikla ir jo asmenine įtaka Vilnius pasidarė lietuviškojo gyvenimo kultūros centru. Iš čia spindu-

liavo lietuviška kultūra, pažanga ir visą kraštą ir visur kėlė entuziazmą — šviestis, lavintis, sulietuvinti visą aplinką. Ir dr. J. Basanavičius pasidarė visuomenės vadu, organizatoriumi, lietuviškojo gyvenimo kūrėju. Jam lietuviški reikalai labai rūpėjo, rūpėjo visur — ir visuomenėje, ir bažnyčioje, ir politiniame gyvenime.

Dr. J. Basanavičius garsėjo visoje Lietuvoje kaip įtakingas žmogus, lietuviškojo gyvenimo organizatorius. Jo įtakos garsas pasiekė net ir Telšius. Iš ten atvyko advokatas Narutavičius pas dr. J. Basanavičių pasitarti ir norėdamas gauti protekciją pas švietimo kuratorių Wolfą Telšiuose gimnaziją steigti. Kuratorių Wolfas skaitėsi su dr. J. Basanavičiaus nuomone ir tokią gimnaziją Telšiuose leido įsteigti.

Visa tai surašau, pagerbdamas žemaičio Narutavičiaus ini-

ciatyvą. Telšiuose lietuviška gimnazija prigijo, augo, stiprėjo ir vėliau, po kokios 30 metų, teko man pačiam ją baigti.

Į jį kreipėsi ir kitų tautybių žmonės, klausdami nuomonės apie lietuvių ir kitais reikalais. Kreipėsi Krymo totoriai, norėdami patirti, kaip Lietuvoje laikosi jų tautiečiai. Vertindama jo autoritetą, kartais kreipdavosi ir rusų administracija, rinkdama nuomones vienu ar kitu klausimu.

Vienas iš Fraternitas Lituanica organizatorių

Būdamas Bulgarijoje, dr. J. Basanavičius buvo pergyvenęs didelį atsibudusios, išsivadavusios tautos dinamiškumą. Ten visi šokosi kurti, statyti visa, kas reikalinga.

Tokį dinamiškumą jis norėjo išauginti ir lietuvių tautoje. Jo idealas ir buvo lietuvis inteligentas, kuris be savo profesijos aktyviai dalyvautų ir lietuviškame gyvenime.

Todėl ir buvo jo veikla tokia plati, šakota, nes jisėjo visur, kur tik jautė, kad ten suburs, išjudins, sulietuvins, sukultūrins.

Tuo metu jau buvo nemaža lietuvių gydytojų. Dalis jų studijavo kariškoje medicinos akademijoje Petrapilyje. Baigę mokslus, jie turėjo tarnauti rusų kariuomenės įvairiuose daliniuose. Basanavičius ir rūpėjo, kad tie gydytojai Lietuvai nepra-

žūtų, nenupluktų pavandeniu su rusiška inteligentija, bet išliktų lietuviams ir tose sąlygose dirbtų Lietuvai. Jau 1908 metais dr. J. Basanavičius pradėjo raginti susiburti į glaudesnę vienetą ir atsidėti ne tik gydytojų praktikai, bet ir tautiniam darbu.

Tos korporacijos vienas iš pagrindinių steigėjų buvo gen. Vl. Nagevičius, vėliau atsidūręs Amerikoje ir čia miręs Clevelande. Gen. V. Nagevičius taip atsiliepią apie dr. J. Basanavičiaus vaidmenį, organizuojant Fraternitas Lituanica korporaciją:

"Aš painformavau dr. J. Basanavičių apie naujus savo kolegas, ir buvau jo paragintas taip susiorganizuoti, kad, tarnaudami kariuomenėje, nepaskęstume rusiškimo bangose, kad žūtū bū grįžtume į Lietuvą, o jei kaip katalikai ir negalėtume tarnauti Lietuvoje stovinčiuose daliniuose, tai bent stengtūmės būti netoli Lietuvos." Toliau jis teigia, kad dr. J. Basanavičiaus tiesioginėje įtakoje Petrapilio karo medicinos akademijoje esąs lietuvių būrelis ir susijungė į atskirą ir solidarią organizaciją — "Fraternitas Lituanica".

Toji korporacija buvo įsteigta 1908 lapkričio 28 Petrapilyje. Jos steigėjai buvo: gen. gyd. V. Nagevičius, miręs Clevelande, dr. Pr. Sližys, miręs Brooklyne, pulk. gyd. K. Oželis, miręs

Chicagoje, dar gyvas esąs pulk. gyd. V. Ingelevičius, gyvenęs New Yorke. Korporacija tebeveikia ir dabar ir yra atlikusi labai daug Lietuvos labui.

1924 spalio 11 dr. J. Basanavičius, atvykęs į Lietuvą, dalyvavo korporacijos suvažiavime, buvo pakeltas į garbės pirmininkus, pasakė gražią kalbą, skatindamas siekti gilesnės kultūros, kad griežtai kovotų su lietuvių inteligentų nutautėjimu.

Naujosios kelionės, naujos pažintys

Dr. J. Basanavičiaus asmenyje susijungė ir mokslininkas ir visuomenininkas. Abu tie pradai tarnavo vienam tikslui — ugdyti lietuvišką inteligentiją, pagilinti tautinį susipratimą, išvesti tautą į naujus kelius.

Kur tik dr. J. Basanavičius sustodavo, tuoj aplankydavo miesto bibliotekas, muziejines vietas. Aplankydavo ne taip sau, pakeldamas skrybėlę ar į svečių knygą pasirašydamas. Visur jis tuoj rinko medžiagą Lietuvos istorijai, kad ir vienam kokiam klausimui. Visur stengėsi susipažinti su naujais įtakingais žmonėmis, ypač muziejuose, archyvuose stengėsi suprasti, kaip tai suorganizuota, padaryta.

Pirmiausia jis nuvyko į Petrapilį ir ten ilgesnį laiką dirbo viešjoje bibliotekoje. Šalia darbo lankėsi pas lietuvių inteligentus, kalbėjo svarbiais tautos

reikalais. Aplankė ir svarbiuosius lietuvių kalbininkus, rusų profesorius, susipažino su ukrainiečių veikėjais. Lankėsi ir rusų valdžios įstaigose. Vidaus reikalų ministerijoje pas tikybų departamento direktorių Vladimirovą ilgai kalbėjo apie bažnytinę Vilniaus vyskupijos padėtį. Tuo metu Vilniaus vyskupu buvo labai lietuviams nepalankus sulenkėjęs Lietuvos vokiecis von Roppas. Dr. J. Basanavičius dėl jo ne kartą daug kur kreipėsi ir prašė, kad jis būtų iš vyskupijos išimtas kaip didelis lietuviųėdikas. Čia, ministerijoje, jis sužinojo, kad tikrai šis vyskupas bus iš Vilniaus pašalintas.

Jis lankėsi ir Švietimo ministerijoje pas švietimo viceministerį Gerasimovą. Kalbėjosi Lietuvių Mokslo Draugijos bibliotekos ir Lietuvos mokyklų reikalais. Ir valdžios žmonės su juo kalbėjo. Jis darė rimtą įspūdį — mokslininkas, daug keliaujęs, apskaitęs, dabar susirūpinęs atbūdančios tautos likimu.

Dr. J. Basanavičius dar aplankė Suomiją, susipažino su universitetu, su etnografijos muziejumi, su direktoriumi ilgai kalbėjosi apie suomių kultūrą. Paskui aplankė Taliną, Tartu, Rygą. Visur ten apžiūrėjo muziejus, bibliotekas, pilis, istorines vietas. Rygoje su muziejiaus direktoriumi ilgai kalbėjosi apie lietuvių ir latvių vienybę.

(Bus daugiau)

Kristaus Prisikėlimo šventėje
ramybės ir taikos visiems parapijiečiams linki

Kun. JONAS PAKALNIŠKIS, klebonas
Kun. ANTONAS RAČKAUSKAS

APREIŠKIMO PARAPIJA, Brooklyn, N.Y.

Kristui prisikėlus
ramybės ir taikos visiems parapijiečiams linki

Prel. P. BULOVAS, klebonas
Kun. S. RAILA
Prel. J. BALKŪNAS, P.A., klebonas emeritus

V.J. ATSIMAINYMO PARAPIJA, Maspeth, N.Y.

Linkiu mieliems parapijiečiams

linksmų Šv. Velykų švenčių!

Kun. ALBERTAS KARALIS

ST. CASIMIR'S CHURCH, NEW HAVEN, CONN.

Velykų švenčių proga
nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius

Kun. BRŪNO KRUZAS, klebonas

ŠV. JURGIO PARAPIJA
Brooklyn, N.Y.

Nuosirdžiai sveikiname visus parapijiečius
Viešpaties Jėzaus Prisikėlimo šventėje

Kun. WILLIAM L. WOLKOWICH, klebonas

Šv. JURGIO PARAPIJA, Norwood, Mass.

Malonių Velykų švenčių
linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.L., klebonas
Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS, klebonas emeritas
Šv. JURGIO PARAPIJA, Philadelphia, Pa.

Linksmų Velykų švenčių
Linkiu savo mieliems parapijiečiams

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas

Lowell, Massachusetts

Linksmų Velykų švenčių
mieliems savo parapijiečiams ir prieteliams linki

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas

Kun. KAJETONAS SAKALAUSKAS

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Sveikinu visus parapijiečius Kristaus Prisikėlimo šventėje!

Kun. ALBERTAS CONTONS, klebonas
Kun. ROBERTAS F. WOLONGEVICZ
Kun. JONAS KLIMAS

Šv. Petro parapija
Boston, Mass.

Nuosirdžiai sveikinimai visiems Šventose Velykose!

Kun. VYTAUTAS PALUBINSKAS, klebonas
Aušros Vartų parapija
New York, N.Y.

Nuosirdžiai sveikina visus parapijiečius
Viešpaties Prisikėlimo šventėje

Šv. Kazimiero parapijos kunigai

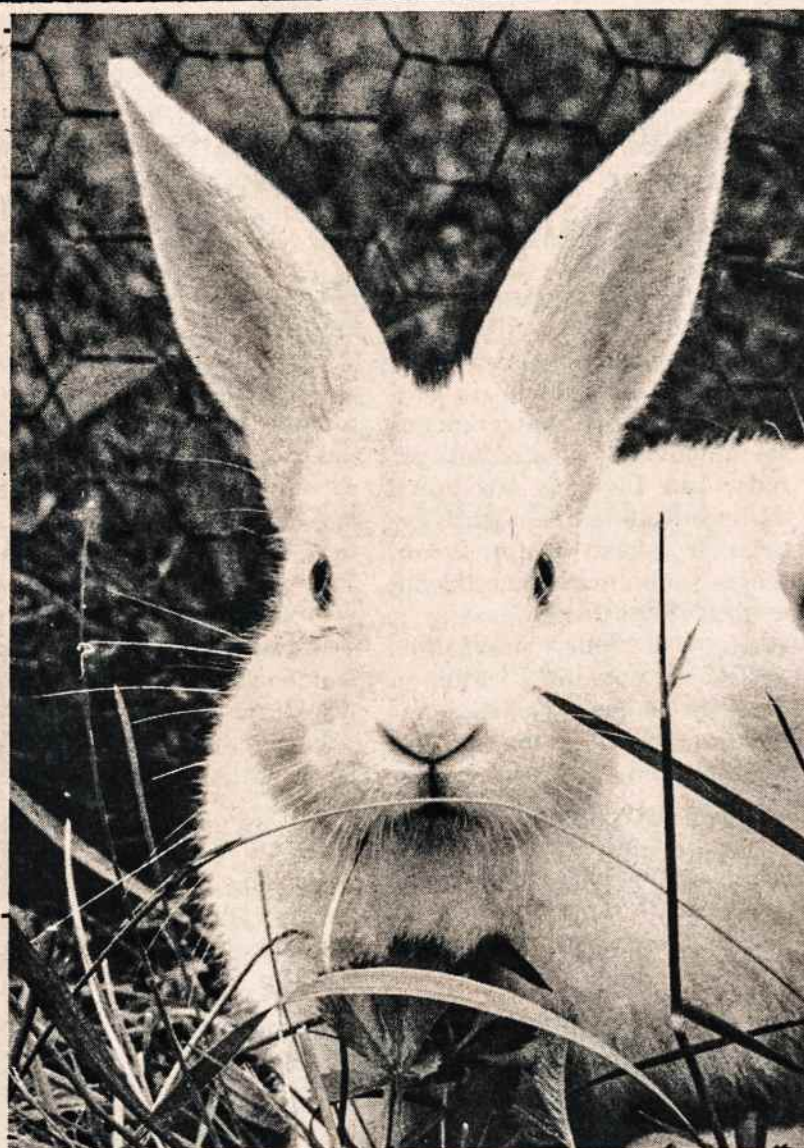
Kun. KĘSTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N.Y.

Sveikiname visus parapijiečius Viešpaties Prisikėlimo šventėje

Kun. ANTONAS MICIŪNAS, MIC
Kun. BENJAMINAS UŽDAVINIS, MIC

Šv. Kazimiero parapija
Worcester, Mass.

Velykų kiškutis. Nuotr. R. Kisieliaus

LIETUVIŠKAS TEATRAS GRĮŽTA PHILADELPHIJON

Ankstesnės išėivijos klestėjimo laikais Philadelphiajose reikėsi bent kelios lietuvių teatro grupės. Jų statomus veikalus stebėti susirinkdavo 500-1000 lietuvių. Naujieji ateiviai tik pirmajame dešimtmetyje buvo suorganizavę teatrinę veiklą, kurios čia nematome daugiau kaip 25 metai.

Šiais metais susiorganizavo dramos mėgėjų būrelis, kuris pirmą kartą pasirodys LB apylinkės ruošiamame Linksmavakaryje, šeštadienį, gegužės 5, 7 v.v., Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave. Bus suvaidinta Julijos Dantienės parašyta ir jos pačios režisuojama vieno veiksmo komedija *Prie dangaus vartų*. Grupę sudaro teatro mėgėjai nuo vidurinės iki pačios jauniausios kartos. Repetuojama su dideliu entuziazmu ir dėkingumu režisorei Dantienei, kad ji, neseniai atsikėlus Philadelphiajos apylinkėn, emėsi šio, taip visų pasiilgto kultūrinio darbo. Dekoracijas ir kostiumus projektuoja Gema Kreivėnaitė, apšvietimu rūpinasi Vytautas Bagdonavičius, o garsine technika Kazys Romanauskas.

Šalia dramos būrelis pasirodys Vyrų Dainos Vienetas, vadovaujamas Vyto Maciūno. Programą pajavirins Julija Dantienė su savo kūrybos humoris-

tika.

Vakaro eigoje įvyks tradicinis LB apylinkės abiturientų pristatymas ir jų apdovanojimas LB ženkliuku — Vytimi. Jie yra Paulius Krakauskas, Sally Litvinaitė, Rima Pliuškonytė ir Birutė Šnipaitė. Tai keturi jauni žmonės, kurie bent koku nors būdu reikiąsi lietuviškame apylinkės gyvenime.

Tikimasi, kad visuomenė Linksmavakaryje gausiai dalyvaus pasijuokti, pakelti nuotaiką, paskatinti jaunosius abiturientus toliau reikštis savo lietuviškoje bendruomenėje ir pasidžiaugti naujo dramos būrelio pirmu bandymu atgaivinti lietuvišką teatrą Philadelphiajose. Rengėjai kviečia bilietus įsigyti iš anksto. Jų kainos \$7 suaugusiems, \$5 studentams, o Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos mokiniams, kaip ir į visus LB renginius, įėjimas nemokamas.

Stalus arba pavienes vietas prašoma užsisakyti iš anksto. Užsakymsu priima apylinkės išdininkė M. Sušinskienė. Jos telefonas 215 927-2467.

Po programos šokiamas geras orkestras. Veiks bufetas ir baras. Philadelphiajos LB apylinkės valdyba laukia svečių iš arti ir toli.

t.g.

Maloniai sveikinu visus parapijiečius

Šv. Velykų progai!

Kun. IZIDORIUS GEDVILA

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA, PROVIDENCE, R.I.

Sv. Velykų proga

linkiu visiems parapijiečiams taikos ir ramybės

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

Viešpaties Prisikėlimo šventės proga linkime
visiems parapijiečiams Dievo palaimos

Šv. Kazimiero parapijos kunigai —

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. FRANCIS SPENCER
Nashua, N.H.

VELYKINIŲ ALELIUJA, ALELIUJA!

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, Direktorai ir

Kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS

Reikalų vedėjas

Kristaus Prisikėlimo šventėje
nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius

Šv. Kazimiero parapijos kunigai —

Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonas
Kun. ALGIRDAS OLŠAUSKAS
Kun. VINCAS BARTUŠKA
Los Angeles, Calif.

Šventose Velykose

ramybės ir taikos visiems parapijiečiams linki
Prelatas JONAS J. SCHARNUS, klebonas
Tėv. Dr. KLEMENSAS ŽALALIS, OFM

ŠV. TREJYBĖS PARAPIJA
Newark, N.J.

Sveikiname visus lietuvius Velykų švenčių proga

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM, klebonas

Šv. Jurgio parapija
Rochester, N.Y.

Kristaus Prisikėlimo šventėje
ramybės ir taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. MATULIS, klebonas

Bayonne, N.J.

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
Kearny, N.J.

Kunigai sveikina ir linki linksmų Velykų švenčių
Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas

Didžiosios Velykų šventės proga

nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius ir linkime
linksmų Velykų

Kun. PETRAS ŽEMEIKIS, klebonas

Kun. JUOZAS PRAGULBICKAS

Dijak. ANTONAS SAMALONIS

Dijak. HENRIKAS KETURWITIS

Elizabeth, N.J.

Kristaus Prisikėlimo ramybės ir taikos
buvusiems parapijiečiams ir bičiuliams linki
Kun. VIKTORAS DABUŠIS
SEMINOLE, FLA.

Maloniai sveikiname visus parapijiečius
Velykų šventės proga

SVC. TREJYBĖS PARAPIJOS KUNIGAI
Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

Skaidraus Šv. Velykų džiaugsmo
visiems linki

Kun. Dr. VALDEMARAS CUKURAS

PUTNAM, CONN.

Sveikiname visus lietuvius Velykų švenčių proga

Kun. JONAS RIKTERAITIS, klebonas

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA

New Britain, Conn.

Sveikiname visus parapijiečius

Velykų švenčių proga —

Kun. ALBINAS F. JANIŪNAS
klebonas

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYZIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Šv. Juozapo parapijos kunigai linki visiems parapijiečiams
džiugių Velykų švenčių

Kun. JURGIS VILČIAUSKAS, klebonas
Kun. JONAS MOSKUS

Kun. PAULIUS P. SABULIS

ŠV. JUOŽAPO PARAPIJA

Waterbury, Connecticut

ARTĖJA RELIGINIS PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Penkių šimtų metų sukaktis nuo Šv. Kazimiero mirties lietuvių yra iškilmingai švenčiama. Ją švenčia lietuvių kolonijos, parapijos, švenčia net kitataučiai katalikai. Didensiu mastu tos iškilnės lietuvių švenčiamos dviem atvejais.

Pirmoji dalis tų iškilnių buvo atšvęsta kovo pradžioje Romoje, Vatikane, kur iškilmingas pamaldas Šv. Petro bazilikoje laikė pats Šv. Tėvas Jonas Paulius II. Tos iškilnės plačiai praskambėjo tarp lietuvių ir plačiame pasaulyje.

Antroji tų iškilnių dalis — Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongresas įvyks 1984 rugsėjo 1-2 Kanadoje, Toronte. Juo bus lyg ir užbaigta Šv. Kazimiero metų minėjimas. Tom iškilnėm sparčiai ruošiamasi. Jas reikia iškilmingai paminėti, nes, anot komiteto pirmininko dr. J. Sungailos, kitų tokių iškilnių nesulauksime, nes jos galės įvykti tik 2084 metais.

Tom iškilnėm ruošti Toronte sudaryti du komitetai: garbės ir organizacinis komitetas. Į garbės komitetą, kaip to kongreso globėjas, įeina Toronto arkivyskupas kardinolas G. Emmett Carter. Kiti to komiteto nariai yra laisvojo pasaulio lietuviai arkivyskupai, vyskupai ir kiti dvasininkai bei kai kurių katalikiškų organizacijų vadovai: arkiv. Jonas V. Bulaitis, arkiv. Paulius C. Marcinkus, arkiv. Antanas C. Salatka, vysk. Vincentas Brizgys, vysk. Antanas Deksnys, kun. Albertas Kontautas, Pasaulio ir JAV Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininkas, prel. Petras Butkus, Australijos Lietuvių Kunigų Vienybės gen. sekretorius, kun. Pranas Gavėnas.

P. Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininkas, dr. Linas Sidrys, Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendruomenės centro valdybos pirmininkas, Vytautas Volertas, Šv. Kazimiero metų renginių centro komiteto pirmininkas, Saulius Kuprys, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos pirmininkas.

Organizacinį komitetą sudaro: dr. Juozas Sungaila, pirmininkas kun. dr. Pranas Gaida, vicepirmininkas akademinėi programai ir informacijai, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, vicep. religinei programai, Vytautas Bireta, vicep. finansam, Ang. Sungailienė, sekretorė. Kiti nariai: Jonas Andriulis, Ses. Margarita Bareikaitė, Eugenijus Čuplinskas, Elena Gudinskienė, dr. Ona Gustainienė, Gabija Juozapavičiūtė, kun. Juvenalis Liauba, OFM, Kazys Manglicas, Loreta Murauskienė, Jeronimas Pleinys, dr. Bronius Povilaitis, Monika Povilaitienė, kun. Jonas Staškevičius, Edis Putrimas, Vytautas Teseckas, Genovaitė Trinkienė, Antanas Ulba.

Kongresas prasidės rugsėjo 1, šeštadienį. 10 val. ryto kongreso atidarymas, sveikinimai, 10:30 val. paskaita "Šventasis Kazimieras: jo šventumas ir lietuviškumas" — kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, 11:30 val. paskaita "Katalikybės ir ateizmo santykiai praityje ir dabar" — dr. Juozas Girmius. 12:15 val. pietų pertrauka, 2 val. popiet jaunimo svarstybos tema "Dabarties jaunimas ir religija — kas ją stiprina ir silpnina" — vadovauja Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė. 6 val. vak. jaunimo vakaronė — vigilija, 8 val. vak. opera "Dux Magnus" Reyson Teatre, 43 Gerrard St. E.

J. Vaičieliūnas

III ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

(atkelta iš 3 psl.)

zijos programose. Dvi dienas lygos vadovų, Antano Mažeikos ir Valdžio Pavlovskio, pareiškimus citavo pagrindinės Los Angeles žinių stotys — KFVB ir KNX. Su Mažeika pasikalbėjimus padarė ir pervadė NBC National News Service, vietos NBC televizijos kanalas ir Columbia News Service iš New Yorko. Apie konferenciją daugiau ar mažiau rašė "Los Angeles Times", "The Register", "Daily News", "Evening Outlook", "Daily Breeze", "San Francisco Chronicle" dienraščiai. AP žinių agentūra informaciją perdavė per savo tinklą, ir jau gaunama pranešimų, kad žinia pasirodė ir kituose laikraščiuose (New Yorke, Oregonie ir kitur).

Baltų Laisvės lyga išaugo iš privačios iniciatyvos, kaip savo metu ir Rezoliucijoms remti komitetas. Tuo būdu pozityviai išnaudojamas privačios iniciatyvos potencialas, kuris nevisada telpa į siaurus veiksmų rėmus.

Privati iniciatyva entuziastiškai kimba į konkrečius projektus ir juos vykdo, gi demokratinio kelio atsisakė kai kurie veiksniai įklimpsta į rutinos voratinklius ir tampa santalkinės veiklos stabdžiais. Iš antros pusės, Baltų lyga praktiškoje veikloje ugdo baltų solidarumą, kuris iki šiol gerokai buvo apleistas.

Privatus susitikimas su Abrams

Tos pačios dienos vakare naujai sudarytoji Baltų Laisvės lygos vadovybė turėjo privatų pasimatymą su valstybės sekretoriaus asistentu p. Abrams. Jam buvo įteikti trys dokumentai: 1) konferencijos priimtos rezoliucijos, 2) lygos rūpesčiu Atstovų rūmams pateiktoji H. Con. Res. 270 rezoliucija dėl Radio Free Europe ir Radio Liberty korespondentų dalyvavimo olimpinuose žaidimuose ir 3) memorandumo tekstas, kuris Baltų Laisvės dienos paskelbimo proga buvo įteiktas prezidentui Baltuosiuose Rūmuose 1983.VI. 13.

Žmogaus teisių konferencijoj kovo 17 Los Angeles, Calif., kalbėjo Spencer Oliver, JAV kongresinės komisijos Helsinkio susitarimam sekti direktorius. Iš k.: Spencer Oliver (ketvirtas), Gintaras Grušas, PLJ Sąjungos pirm. (antras), kiti — estai, Baltų Laisvės Lygos direktoriai.

Tryptinio, New Yorko tautinių šokių ansamblio veteranų šokėjų grupė, kuri ruošiasi su kitais ansambliu nariais dalyvauti septintoj tautinių šokių šventėj Clevelande liepos 1. Iš k. pirmoj eilėj: Gina Vebeliūnaitė, Genė Plionytė, Rasa Matulaitytė, Dalia Šileikienė, Aldona Bulotaitė, Danutė Saldaitytė, Joalita Gudaitytė (trūksta Gintės Damušytės); antroj eilėj: Raimundas Balsys, vadovė Jadvyga Matulaitienė, Arūnas Paliulis, Jonas Landsbergis, Jonas Vainius, Arūnas Čiuberkis, Tomas Lora (trūksta Denio Migliorės). Nuotr. L. Tamošaičio

KĄ MATYSIM, KĄ GIRDĖSIM TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJ?

Mūsų grandioziniai renginiai patraukia visdo laisvo pasaulio lietuvių dėmesį ne vien programos turiniu, bet ir savo ypatinga dvasia. Tai ne vien estetinių reikalavimų patenkinimas, stebint darnų šokį, klausantis gražios dainos. Šokių ir dainų šventės suartina mus, kaip vienos didelės šeimos narius, apie kuriuos sužinome iš mūsų spaudos puslapių, bet dauguma taip ir paskęsta tarp eilučių nežinioj.

Paskutinieji šventės rengėjų gauti duomenys rodo, kad yra užsiregistravę daugiau negu du tūkstančiai šokėjų. Tai įspūdingas skaičius. Jų tarpe į šiaurinę Ameriką atvyksta šokėjai iš Europos ir Pietų Amerikos. Šokių programos pagrindas yra visų surepetuoti bendri šokiai, kurių palydą sudarys mišrus choras ir vietinių profesionalų muzikų orkestras. Sunku įsivaizduoti, koks stiprus įspūdis bus žiūrovam.

Džiaugiamės gavę informaciją apie Brazilijos tautinių šokių grupę "Nemuna", 1971 įsteigtą ir dabar vadovaujamą Jono Lukoševičiaus. Jų pačių pasisakymu, toji grupė buvo įsteigta su tikslu "išlaikyti ir kitataučiam parodyti lietuviškas tradicijas". Ji rodosi viešai bent 20 kartų per metus ne tik Sao Paule, bet ir kituose Brazilijos miestuose. "Nemunas" šoka, rengia parodas, pobūvius, naujųjų metų sutikimus; yra pasirodę ir Brazilijos televizijoje.

Be to, matysime Philadelphia "Aušrinėlę", kurią sudaro Vinco Krėvės liuanistinės moriarų grupės dainininkai.

Pokalbyje buvo paliesta eilė dokumentuose keliamų problemų: a) OSI bendravimas su KGB ir baltų bei žydų tautinių grupių kiršinimas; b) baltų karo belaisvių Afganistane gelbėjimas; c) Amerikos Balso programų praplėtimas ir baltų tautų kalbomis transliacijų į Radio Free Europe įvedimas (p. Abrams pripažino, kad nuopelnas dėl autonomiškos "baltų tarnybos" Radio Liberty apimtyje įsteigimo priklauso Baltų Laisvės lygai); d) olimpinų žaidynių metu galimų pabėgimų problema; e) Radio Free Europe ir Radio Liberty teisė dalyvauti olimpinuose žaidimuose ir kt.

Elliot Abrams į kai kuriuos keliamus klausimus davė paaiškinimus, o kitus pažadėjo pastudijuoti ir vėliau duoti atsakymus.

Pasikalbėjimai vyko labai draugiškoje dvasioje.

Konferenciją telegramomis pasveikino JAV prezidentas, Californijos gubernatorius, JAV Kongreso nariai, vietos valdžios pareigūnai. Prasmingą invokaciją sukalbėjo būsiamasis Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas.

J. K.

kyklos mokiniai; jai vadovauja Aušra Bagdonavičiūtė. Šoks ir populiarus Kanados Hamiltono "Gyvataras", įvairių kultūrinių premijų laimėtojas, dalyvavęs eilėj tarptautinių festivalių Kanadoj ir Europoj. Matysime ir garsiąją "Šilainę", Clevelando "Grandinėle" ir kitas grupes, apie kurias bus rašoma atskirai.

Pastebėtina, kad šokėjus su-

daro trys generacijos: vaikų grupės, studentų ir vyresniųjų gimnazijos moksleivių grupė ir vyresnieji "alumni" net iki 65 metų amžiaus.

Tai šventė, kurioj būtinas kiekvieno lietuvių dalyvavimas, nes tuo stiprinsim tarpusavio ryšius, skatinsim mūsų jaunimą likti vieningu ir skelbsim pasauliui savo buvimą. Tai tiesioginė paslauga mūsų tautai ir didelė parama, ieškant draugų byloj už Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą.

Aurelija Balašaitienė

LAWRENCE, MASS

Nepriklausomybės minėjimas
Lietuvos nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 19. Minėjimą ruošė Alto Lawrence skyrius Šv. Pranciškaus parapijos salėje.

Mišias aukėjo Šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. Albinas Janiūnas. Jis pasakė ir patriotinį pamokslą. Giedoją Šv. Vardo choras.

Oficialioji programa vyko bažnytinėje salėje 2 val. popiet. Programai vadovavo J. Stundza. Programa buvo pradėta malda. Po to lietuviškas skaidres rodė Jonas Stundza, jaunesnysis, kuris lankėsi okupuotoje Lietuvoje ir tas skaidres pagamino. Jis savo skaidrių rodymą pavadino "Jaunoji Lietuva". Tarp kitko matėme kelias mūsų rašytojų statulas. Valančiaus statula daug didesnė už Lenino.

Toliau J. Stundza supažindino susirinkusius su pagrindine kalbėtoja El. Vasyliūniene. Ji pradžioje kalbėjo angliškai. Jos tema buvo "Nepriklausomybės praradimas". Kalbėjo pirmame asmenyje, kad labiau atitiktų

HARTFORD, CONN.

Pavasario balius

Po ilgesnės tylos Hartfordo skautai vyčiai vėl išėina į viešumą — gegužės 5, šeštadienį, 7 val. vak. New Britain, Conn., Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėj jie ruošia šaunų "Pavasario balių". Tai pats pirmasis šį pavasarį renginys Hartfordo, New Britaino ir apylinkių lietuviams.

Meninę programos dalį atliks muz. Jurgio Petkaičio vadovaujamas dainos vienetas "Paslapstis". Taip pat turėsime progos pasigrožėti niekad neatsibostančiais tautiniais šokiais.

Jau dabar rengėjai užtikrina, kad vienas iš populiariausių orkestrų niekam neleis nuobodžiauti. Veiks užkandžių ir gėrimų bufetas, o norintieji išbandyti laimę, tai galės labai lengvai atlikti turtingoj ir gausioj loterijoj.

Įėjimo auka — 6 dol. suaugusiems ir 3 dol. moksleiviams. Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti galima pas K. Stasiukevičių telef. 666-6020, Stp. Zabulį — 647-1943, arba L. Banevičų — 523-1155. Iki malonaus pasimatymo pavasario balijuje.

J.B.

amerikiečių galvojimo būdą. Prelegentė vaizdžiai nupasakojo Raudonosios Armijos žengimą į Kauną, bankų uždarymą, išvežimus į Sibirą.

Toliau kalbėjo bumistras J. Buckley. Pakartojęs kai kurias girdėtas mintis, jis prisiminė savo tėvų tėvynę Airiją, kur žmonės irgi neturi laisvės.

Sekončiu kalbėtoju buvo kun. M. Gozela. Jis palinkėjo lietuviams laisvai dirbti Amerikoje ir priminė Lenkijos likimą.

Svečiai kurie buvo oficialios dalies dalyviai, išėjo. Vyrų choras atliko kelias dainas. Po jų E. Vasyliūniene kalbėjo lietuviškai. Nurodė nepriklausomybės reikšmę, jos laimėjimus ir susirinkusius ragino neužmiršti savo tėvynės. Buvo pravesta rinkliava Altui.

Paskutinis kalbėjo klebonas kun. Albinas Janiūnas. Jis pabrėžė, kad lietuviams myli savo tėvynę ir dabar, nors jie yra gimę jau šiame krašte.

Motėrų ir vyrų chorai padainavo kelias dainas. Minėjimas baigtas Lietuvos ir Amerikos himnais.

Po minėjimo svečiai buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais bei sumuštiniais, kuriuos paruošė parapijos moterys — Marytė ir Ona Songailaitės ir kitos moterys. Minėjimas pakėlė kai kurių dalyvių tautinį susipratimą.

A.Ž.

PHOENIX, ARIZ.

Phoenix, Arizona, Lietuvių Bendruomenė surengė Vasario 16 minėjimą vasario 12. Pamaldas atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Antanas Vališka. Po mišių ukrainiečių salėje buvo akademija ir meninė dalis. Paskaitą skaitė dr. Vytautas Vygantas iš Dallas, Tex., angliškai kalbėjo Tadas Dabšys iš Los Angeles, Calif., Meninę dalį atliko "Spindulio" ansambliu, vadovaujamas Onos Razuotienės ir Danguolės Varnienės, iš Los Angeles. Giesmes bažnyčioje ir solo dainas palydėjo vargonais ir pianinu muz. Ona Metrikienė. Programai sklandžiai abiem kalbom vadovavo Lina Eidelytė. Daug pastangų įdėjo, kad minėjimas būtų sėkmingas, LB apylinkės pirm. V. Ruseckas ir jo žmona Charlotte.

— JAV Kongrese yra daromi žygiai praveisti rezoliuciją, atšaukiančią Jaltos susitarimus. Mūsų visuomenėje minimu klausimu nuomonės įvairuoja. Pereitą vasarą vykęs PLB VI seimas priėmė nutarimą, pasisakantį prieš Jaltos sutarimą atšaukimą. Tuo tarpu VLIKO leidžiama ELTA š.m. sausio laidoje pasisako už Jaltos susitarimų panaikinimą. Šį mūsų veiksmų nusistatymą ir Jaltos konferencijos susitarimus nagrinės Algimantas Gureckas savo paskaitoje LB politinių studijų savaitgalio metu gegužės 11-12 New Yorke.

— Kongresmanas William O. Lipinski (D.-Ill.) JAV Atstovų rūmuose paskelbė rezoliuciją (House Res. 457), kuri ragina JAV pašto įstaigą 1985 išleisti ypatingą pašto ženklą Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 50-osiom sukaktuvėm paminėti.

— U.S. Helsinki Watch institucija savo gretose telkia įtakingus amerikiečius intelektualus prižiūrėjimui, kad Helsinkio aktą pasirašiusios valstybės paklustų jame esamiam susitarimam. Savo veikla jos pareigūnai ne vienu atveju yra pamerkę Sov. Sąjungą dėl jos įvykdytų prasizengimų su Helsinkio aktu Lietuvoje. Apie šios institucijos veiklą ir Sov. Sąjungos prasizengimus Pabaltijo valstybėse. Kalbės jos direktorė Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos reikalams Cathy Fitzpatrick LB politinio savaitgalio metu gegužės 11-12 New Yorke.

— Vytautas Kasniūnas, PLB švietimo komisijos paprašytas, ruošia tekstą "Kelione po Lietuvą", kurio vaizdais ir garsais jaunimas bus supažindinamas su mūsų tautos istoriniu ir etnografiniu palikimu. Programos išleidimo rūpinasi komisijos vadovė, PLB valdybos vicepirmininkė Birutė Jasaitienė.

— Pabaltijo valstybių išieivius buriančios pagrindinės institucijos ne visada sutaria dėl vykdytinių politinių ėjimų, kooperacijos, santykių su kaimyninių valstybių organizacijomis, veiklos Jungt. Tautos klausimais. Tuos skirtumus išlyginti ir nuomones suderinti New Yorke įvyksiančioje PLB, JAV LB, Kanados LB ir PLJGS-gos politinėje konferencijoje bandys Pasaulio Laisvų Latvių Federacijos pirm. dr. Olgerds Pavlovskis, Estų Pasaulio Tarybos pirm. Lembit Savi ir PLB pirm. inž. Vyt. Kamantas. Simpoziumą moderuos prof. dr. Tomas Remeikis.

— XXXI-oji lietuviškų studijų savaitė vyks liepos 29 - rugpjūčio 5 Vak. Vokietijoj, Augsburg, St. Ulrich akademijos namuose. Savaitės prelegentais kviečiami: kun. prof. P. Rabikauskas, SJ, dr. K. J. Čeginskas, prof. V. Bieliauskas, dr. K. Girmius, dr. P. Reklaitis, dr. A. Gerutis, kun. A. Rubikas, kun. Br. Liubinas, V. Bartusevičius, A. Liulevičienė, L. Kojelis. Meninei programai kviečiami: dainininkė L. Stepaitienė, smuikininkė H. Mozuraitytė, prof. dr. V. M. Vasyliūnaitis.

— Nauji Darbininko skaitytojai: S. Dryža, Detroit, Mich., A. Adams, Laguna Niguel, Calif. Užsakę kitiem: Lietuvių Moterų Federacijos New Haveno klubas užsakė Darbininką trim savo narėm: A. Karmuza, Waterbury, Conn., D. Kavaliūnas, E. Haven, Conn. ir R. Mickūnas, Brenford, Conn. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

LIETUVIŲ FONDO 21-SIS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Šis metinis suvažiavimas vyko kovo 24 Chicago Jaunimo Centro mažojo salėje.

Tarybos pirm. Stasys Baras paprašė suvažiavimą priimti pasiūlytą darbotvarkę, kuri buvo iš anksto visiem nariams išsiuntinėta. Darbotvarkė priimta bendru visų plojimu. Pirmininkas pasidžiaugė gerais praėjusių metų rezultatais, nes Lietuvos Fondas Aušros metais pasiekė rekordinę įplaukų sumą, būtent, 303,937 dol. ir pagrindinis LF kapitalas pasiekė 2,681,860 dol. Naujų narių prisidėjo 113 ir jų skaičius yra 5316. LF idealas būtų kasmet paskirti ketvirtį milijono lietuviškiems reikalams. Gaila, tarp aukotojų pasigenda jaunesnės kartos atstovų, kurių pareiga būtų tapti LF nariais ir savo aukomis padidinti LF.

Dėkojo L. Bendruomenei ir visiem, parėmusiem LF. Išreikšė viltį dar šiais metais pasiekti 3 milijonus dolerių. Pakviestas kun. J. Prunskis sukalbėjo invokaciją, prašydamas Dievą palaiminti LF narius. Marija Remienė perskaitė 1983 metais mirusių LF narių pavardes, o Ema Pušneraitienė jiems pagerbti uždegė žvakę prie mirusiųjų albumo.

Pirm. S. Baras į prezidiumą pirmininkais pakvietė J. Vaznelį, dr. K. Ambrozaitį, Pov. Kilių ir Mariją Remienę, o į sekretoriatą Dainą Kojelytę ir Birutę Tamulytę.

Pirmininkavimą perėmęs dr. K. Ambrozaitis pakvietė PLB pirm. Vyt. Kamantą, kuris sveikino LF suvažiavimą ir visos PLB valdybos vardu išreikšė ypatingą padėką LF už Lituanistikos katedrai 50,000 dol. paramą. Lituanistikos katedros įsteigimas tapo realybe.

Ingrida Bublienė, LB Kultūros tarybos pirm., sveikino suvažiavimą JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. Antano Butkaus vardu ir dėkojo už paramą.

Jonas Kavaliūnas, LB Švietimo tarybos pirm., dėkojo LF už nuolatinį švietimo įstaigų rėmimą ir pasidžiaugė, kad šiais metais lietuvinėse mokyklose mokinių skaičius paauogo 44 mokinius.

Raštu sveikino L.R. Dr-jos pirm. Anatolijus Kairys, išreikšdamas LF padėką už rašytojams skirtas premijas.

Ilgą praeitų metų LF suvažiavimo protokolą perskaitė Mykolas Drunga. Bendru plojimu jis buvo priimtas.

Buvo sudarytos šios komisijos: registracijos ir mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo, rezoliucijų, spaudos ir organizacinė.

Perėmus pirmininkavimą Jonui Vazneliui, pranešimą apie LF veiklą padarė tarybos pirm. S. Baras. Jis džiaugėsi geru derliumi, nes lietuviškiems reikalams buvo išskirstyta rekordinė suma

— 160,000 dol. su viršum, o iš viso LF išdalijo 1,191,586 dol. Kapitalas yra saugiai investuotas. Taryba posėdžiavo 5 kartus, darbas vyko sklandžiai. Išreikšė padėką Vikt. Naudžiui už LF įstaigos perkėlimą į erdvesnes patalpas, o redakcinei komisijai už knygos "Lietuvių Fondas" išleidimą.

LF valdybos vardu pranešimą perskaitė V. Naudžius, pirm., kuris pareigas ėjo iki š.m. vasario 11, kai buvo patvirtinta nauja valdyba, vadovaujama dr. A. Razmos.

Savo pranešime jis pateikė nemaža duomenų apie finansinę LF padėtį, pajamas ir išlaidas. Painformavo apie nekilnojamo turto padėtį ir apie knygos "Lietuvių Fondas" sėkmingą išleidimą.

Investavimų komisijos pirm. P. Kilius pareiškė, kad trumpalaikis investavimas davė daugiausia pelno, nes pusė LF kapitalo yra į jį investuota. 1/4 investuota į akcijas ir kitas ketvirtadalis — į bonus. Bendras pelno vidurkis buvo 12,95%.

Investavimų komisijos pirm. P. Kilius pareiškė, kad trumpalaikis investavimas davė daugiausia pelno, nes pusė LF kapitalo yra į jį investuota. 1/4 investuota į akcijas ir kitas ketvirtadalis — į bonus. Bendras pelno vidurkis buvo 12,95%.

Ateityje nenumatoma didesnių pakeitimų, bet infliacija tikriausiai didės, tikimasi susilaukti šiais metais 270,000 dol. metinių pajamų.

Pelno skirstymo komisijos vardu pranešimą perskaitė dr. A. Razma. Pelno skirstymo komisiją sudaro 3 LF atstovai ir 3 LB atstovai. Išdalytos metinės sumos atrodo taip: švietimui — 95,325 dol., menui — 24,000 dol., mokslui — 30,000 dol., visuomenės reikalams — 13,000 dol., iš viso — 162,325 dol. Savo pranešime jis pateikė detalizuotą paskirstymo sąrašą su išvardintais stipendininkais, kuriems buvo išdalija 30,725 dol. sumai.

Palikimų komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis pranešė, kad komisija turėjo 2 posėdžius ir yra nutarusi paruošti knygutę testamentų sudarymo reikalui, sudaryti platų lietuvių advokatų sąrašą su jų adresais, skelbti spaudoje kas 3 mėnesiai pranešimus apie palikimų bylų eigą. Iš palikimų realizuotų bylų 1983 gauta 103,600 dol., o nerealiizuotų bylų dar yra apie 100,000 dol. sumai.

Narių verbavimo komisijos pirm. Vyt. Kutkus pranešė, kad LF narių skaičius pasiekė 5316. Gyvų likę apie 3000. Komisijos rūpestis, kaip įtraukti į LF narius jaunesnės kartos žmones.

Informacijos komisijos pirm. A. Juodvalkis pranešė, kad lietuvių spauda ir radijas sėkmingai

BALTIMORĖS ŽINIOS

Dainos, Baltimorės mišraus choro, koncertas balandžio 7 labai gražiai pavyko. Choristai dėkoja visiem dalyviams, bufietų paruošusiomis moterim, Lietuvių Namų didžiosios salės puošėjams.

Velykų šventėm ruošiantis, klebonas parapičiam išsiuntė Velykų sveikinimus su Didžiosios Savaitės pamaldų tvarkaraščiu. Laiške minimi ir kiti įvykiai iki birželio mėnesio. Didžiosios Savaitės metu Šv. Alfonso bažnyčia buvo gražiai išpuošta gėlėmis. Tai seselės Feliksos nuopelnas.

Šv. Jonas Neumanas buvo Šv. Alfonso parapijos klebonas nuo 1851 sausio 2 iki 1852 kovo 16, kai toj pačioj bažnyčioj buvo konsekruotas vyskupu. Šio šventotojo garbei Šv. Alfonso bažnyčioj du kartus metuose pravedamos novenos: prieš jo mirties dienos sukaktį (mirė 1860 sausio 5) ir prieš šventuoju paskelbimo dienos sukaktį (paskelbtas šventuoju 1977 birželio 19).

Sutvirtinimo sakramentas Šv. Alfonso bažnyčioj bus teikiamas balandžio 26, ketvirtadienį, 7 val. vak.

Albina Rudaitienė, naujosios kartos lietuvių, po ilgos ir sunkios ligos mirė Šv. Agnietės ligoninėj balandžio 1. Gedulinių mišios už jos sielą aukotos balandžio 4 Šv. Alfonso bažnyčioj. Palaidota Loudon Park kapinėse. Nulidime liko dukros Viktorija ir Genovaitė, sūnus Bronius ir eilė kitų giminių.

M. K. Čiurlionio muzika bus transliuojama radijo programoje "On Music" balandžio 21, šeštadienį, nuo 11 iki 12 val. prieš pietus per radijo stotį 91.5 FM WBJC. Programos vedėjas Elam Ray Sprengle, Peabody Muzikos Instituto istorijos ir teorijos profesorius, pavadinimo savo valandos programą "Ode to Lithuania". Prof. Sprengle jau treči metai paskiria valandą savo programos lietuvių muzikai. Jis ypač pamėgo M. K. Čiurlionio kūrinis. Baltimorės apylinkėj gyveną kviečiami šią programą išklausti.

Jonas Obelinis

— PLB Vasario 16 gimnazijai remti komitetas: pirm. K. Milkovaitis, ižd. K. Pabedinskas, nariai — B. Jasaitienė, I. Laucienė, K. Laukaitis, R. Musonytė ir A. Sodonis. Adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

talkino L. Fondui. Daug prisidėjo ir įkalbėtos magnetofono juostos, pasiųstos visom radijo valandėlėm. Išreikšė padėką spaudos ir radijo žmonėm.

Vajų komisijos pirm. M. Remienė pranešė, kad atsteigta 1982 vajų komisija, kuri surengė 1983 lapkr. mėn. pokylį ir ta proga gauta nemaža suma aukų. 1984 m. pokylis yra numatytas lapkričio 17.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Ant. Šantaras. Apgailėstavo uolaus LF darbininko Petro Želvyo pasitraukimą, pasveikino Alę Steponavičienę, užėmusią jo vietą. Tikrinimo darbą palengvino viešasis buhalteris K. Barzduko ir H. Lauciaus vedamos knygos ir visi pateisinamieji dokumentai rasti tvarkoje.

Pirmininkavimą perėmęs P. Kilius pasiūlė uždaryti dalyvių registraciją.

Diskusijose dėl pranešimų esminių pataisų neįsteigta. Visi pranešimai buvo priimti. Registracijos komisijos pirm. K. Barzdukas pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 159 nariai, turį 6354 balsus, ir du svečiai.

Svarbi suvažiavimo dalis buvo šešių tarybos narių rinkimai. Buvo pasiūlyti 8 kandidatai. Pagal balsų skaičių išrinkti še:

Jonas Vaznelis (5141), Povilas Kilius (4326), dr. Kazys Ambrozaitis (4279), Marija Remienė (4087), Mykolas Drunga (3980), dr. Tomas Remeikis (3677).

Kandidatais liko Viktoras Naudžius (3053) ir Algimantas Glevcekas (2411).

Kontrolės komisijon išrinkti še asmenys: J. Rimkevičius (5504), Vac. Kleiza (5501), Ad. Markelis (5446).

Balsų skaičiavimo metu dr. Gediminas Balukas, Lietuvių dailliojo meno instituto valdybos pirm., paskaitė pranešimą apie to instituto veiklą ir ateities planus. Ypatingai išskėlė dail. Prano Domšaičio darbų vertę. Institutas sukatologavo nupirtuosius jo paveikslus, kurių esama 724. Išleista antroji laida knygos "Pranas Domšaitis" 1000 egz. anglų kalba su spalvotomis reprodukcijomis. Dalyvauta parodose su jo paveikslais. 1983 institutas įsigijo didžios vertės 40 Dobužinskio paveikslų ciklą "Senoji Lietuva". Kvietė visus aukomis remti to instituto veiklą, nes nario mokeskis metam tik 15 dol.

Marija Remienė perėmė pirmininkavimą ir pakvietė kitų vietovių atstovus padaryti pranešimus apie LF veiklą. Apie Clevelando veiklą pranešė Milda

Lenkauskienė, o apie Detroito — Vytautas Kutkus.

NAUJA REZOLIUCIJA EUROPOS PARLAMENTUI APIE RELIGIJOS PERSEKIOJIMĄ

Lietuviai labai draugiškas Europos Parlamento atstovas dr. Otto von Habsburgas ir kiti nariai šių metų pradžioje pateikė Europos Parlamentui šio turinio naują rezoliuciją.

Atstovų Habsburgo, Estgen, Klepsch, Lenz, Malangre, Jakobsen, Deschamps, Gontikas, D'Ormesson ir Adonnino pareiškimas Parlamento reguliamino 47 straipsnio pagrindu, liečiantis Sovietų okupacinės valdžios Lietuvoje vykdomą religinį persekiojimą:

"Europos Parlamentas, patyres, kad sovietinis teismas nuteisė lietuvių kunigą Sigitą Tamkevičių šešerius metus kalėti už religinę veiklą;

žinodamas, kad jau 1983 metų gegužės mėnesį sovietinis teismas nuteisė kunigą Alfonsą Svarinską septynerius metus kalėti už tai, kad jis organizavo komitetą tikinčiųjų teisėms ginti;

1. Griežtai smerkia sovietinių įstaigų vykdomą nuolatinį religijos persekiojimą, kuris ypač nukreiptas prieš Lietuvos katalikų Bažnyčią;

2. Šiame elgesyje įžvelgia naują Sovietų priespaudos įrodymą ir tebetęsimus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungos valdžios sferoje;

3. Ragina ministerius, veikiančius Europos politinio bendradarbiavimo rėmuose, pareikšti

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šilame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųgtini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

VAIKAI NEPATENKINTI MOTINOS "IŠLAIDUMU"

KLAUSIMAS

Kai vyras mirė prieš dvejus metus, paliko visą mūsų turtą, dvejus namus ir santaupų banką, man, kol būsiu gyva, o po mano mirties — mūsų trim vaikams po lygiai. Ir namai, ir santaupos buvo mūsų abiejų vardu; abu dirbom, abu taupėm. Abu buvom surašę testamentus pas advokatą.

Po vyro mirties, širdies skausmo prislegta, sėdėjau namie, niekur nėjau, nevažiauvau. Bet, kaip sako, kas gyvas, turi gyventi. Iš lėto pradėjau atsipeikėti, atsigauti. Savo draugių prikalbama, nutariau su jomis pasivažinėti: nuvažiuojam į Californiją pažįstamų aplankyti, paskui kartu nutarėm nuvažiuoti ir į Europą. Aplankėm Italiją, Vokietiją ir Angliją.

Sugrįžus namo, pamačiau, kad vaikai — turim du sūnus ir vieną dukrą — kažkuo nepatenkinti. Nieko nesako, bet aiškiai maty-

Lenkauskienė, o apie Detroito — Vytautas Kutkus.

Istatų keitimo komisijos pirm. dr. J. Valaitis perskaitė siūlomus keisti paragrafus, nes šie įstatai po 20 metų yra reikalingi kai kurių pataisymų. Po ne-trumpų diskusijų prieita prie balsavimo. Už siūlomus pataisymus kortelėmis gauta 3900 balsų, o už V. Kleizos pasiūlymą keitimą atidėti kitų metų suvažiavimui balsavo 1774 balsai.

Baigiant suvažiavimą, Rezoliucijų komisijos vardu Vyt. Kutkus perskaitė 12 rezoliucijų, kurių dvi lieti jaunimo įtraukimą į LF eiles, o šešiose buvo reiškiama įvairi padėka.

Suvažiavimas užbaigtas visiem sugiedant Lietuvos himną. Po to valdybos pirm. dr. A. Razma visus pakvietė kavinėn užkandžiam.

A.P.B.

ti, kad nepatenkinti. Vieną vakarą pas mane buvo apsilankiusi marta su anūku, ir mudvi išsikalbėjom. Nustebau, kai ta man pasakė, kad vaikai nepatenkinti dėl mano kelionių ir "išlaidumo". Kai važiuavau į Californiją, tai visi buvo patenkinti: sakė, išsiblaškyti ir jausis geriau. Tačiau, kai išvažiuavau į Europą, visi tarpusavy kalbėjosi, kad mama, girdi, tokiu būdu greit išleis tėvo paliktą turtą ir jo niekam iš vaikų nebeliks.

Nustulbau. Susikrimtau. Niekuomet to nelaukiau iš vaikų; bet sakau, gal marta, svetima, tik išsigalvoja.

Šią žiemą nutariau su draugėmis važiuoti į Floridą ir ten praleisti keletą savaičių, o gal daugiau. Pasakiau apie tai dukrai, o ta pradėjo mane atkalbinėti. Girdi, ar nemanai, kad pavargsi, tiek besivažinėdama; ar nemanai, kad per daug pinigų išleidi kelionėn; paskui, kai susirgsi senatvėj, neturėsi iš ko gyventi, ir pan. Tada tuoj pamačiau, kad marta žinojo, apie ką kalba; vaikai bijo, kad jų mama išleis visą jų palikimą, o jiems nieko neliks. Net koktu apie tai rašyti.

Gyvenu tik vienuose namuose, kiti — išnuomoti, ir iš jų gaunu užtenkamai pinigų visom išlaidom padengti, mokesčiam ir kitiem reikalams; gaunu pensiją, kad ir nedidelę, o jei ir pasiimu iš savo santaupų kiek pinigų, tai juk tie yra mano ir mano vyrelio uždirbti ir sutaupti. Ar aš turiu duoti savo vaikam atskaitomybę už kiekvieną išleistą centą?

Skaitytojė

ATSAKYMAS

Nesuprantu Tamstos rūpesčių pagrindo. Jei, Tamstos vyrui mirus, visas Tamstų turtas buvo, kaip sakai, abiejų vardu (jointly held), tada, nepaisant vyro testamentu nuostatų, jam mirus, turtas atitenka Tamstai ne tik iki gyvos galvos, bet absoliučiai. Tokiu būdu Tamsta gali elgtis su tuo turtu, kaip pageidauji, be jokių kliūčių arba vaikų pasipriešinimo. Amerikos įstatymai neverčia tėvų palikti savo turtą arba net to turto mažiausią dalį vaikam; jei testatorius arba testatorė nežino, ne vieno cento palikti savo vaikam, jis arba ji turi pilną teisę taip padaryti. Vyras negali savo žmonos arba žmona savo vyro iš savo testamentu "išbraukti". Tačiau vaikam nėra jokios prievolės palikti, jei to nepageidaujama. Taigi Tamsta gali pasakyti savo vaikam, kad Tamstą paliktų ramybė ir nesikištų į Tamstos finansinius reikalus.

Manau, kad Tamsta protingai elgiesi, leisdama savo ir savo mirusiojo vyro uždirbtus bei sutauptus pinigus savo malonumui, kol gali. Be to, nežinia, kiek pinigų Tamstai pačiai bus reikalinga senatvėj. Nesvarbu, kas ką sako; nesvarbu, kad vaikai žada prižiūrėti ir karšinti. Senatvėj geriausias draugas yra savo paties arba savo pačios skatikas. Jei ji turėsi, ir Tamstos vaikai Tamstą laikys aukštesnėj pagarboj, ir tuo pačiu Tamsta pati nenustos savo savigarbos. Tamstai mirus, jei bus likę turto, jis, žinoma, teks Tamstos vaikam, jei to pageidauja ir jei, Tamstos nuomone, jie pasirodys to verti.

Yra buvę ir yra daug atsitikimų, kuriais tėvas arba motina buvo moraliai priversti palikti savo pinigus ne savo pačių vaikam, o tiem, kurie sutiko juos prižiūrėti ir jiems padėti, kai jie buvo reikalingi priežiūros ir pagalbos.

ST. PETERSBURG, FLA.

Floridos Amerikos Lietuvių Klubas leidžia biuletinį "Lietuvių Žinios". Redakcinis kolektyvas keičiasi. Taip nuo Nr. 93 biuletinį redaguoja tokios sudėties kolektyvas: Br. Gaižauskas, K. Gaižauskienė, A. Krulickienė, J. Pupininkas, S. Vaškienė ir St. Vaškys. Buvęs redakcinis kolektyvas naujiem redaktoriam pareigas perdavė sausio 10 klubo pirm. A. Gudonio namuose.

Adv. P. Žumbakis iš Chicago ir Rasa Razgaitienė iš New Yorko sausio 22 pietų metu klubo salėj padarė išsamų pranešimą apie OSI (Office of Special Investigations) ir įvairias teises problemas, liečiančias apkalintuosius kolaboravimu su naciais.

Veteranų tautinių šokių grupė, neseniai susiorganizavusi, pasirinko "Audros" vardą. Ši grupė ruošiasi dalyvauti tautinių šokių šventėj, kuri įvyks Clevelande liepos mėnesį. Grupės vadovė—

A. Karnienė, padėjėja — A. Robertson.

Klaipėdos atvadavimo minėjimui sausio 17 Lietuvių klubo salėj surengė "Palangos" jūrų šaulių kuopa. Sausio 15 Šv. Vardo bažnyčioj buvo atlaikytos pamaldos, užprašytos tos pat šaulių kuopos, už Klaipėdos vadaime žuvusius karius ir šaulius. Minėjimui salėj vadovavo kuopos pirm. V. Baranauskas. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Stašys. Turiningą paskaitą skaitė Vl. Žilinskas, nušviesdamas Mažosios Lietuvos istoriją, jos įnašą į Lietuvos švietimą, kultūrą bei literatūrą, o taip pat reikšmę į Didžiosios Lietuvos tautinį atgimimą. Meninį daly eilėraščius nuotaikingai padeklamavo A. Šukienė ir S. Vaškienė. Vyrų dainos vietetas, vadovaujamas muz. A. Mateikos, padainavo 8 dainas. Gorino "Arą", pritariant dainos vieniui, solo padainavo A. Kusinskis. M. Karaitis papasakojo savo įspūdžių iš gyvenimo Klaipėdoj.

Amerikos Lietuvių Klubo St. Petersburg, Fla., 1984 metų valdyba ir direktoriai. Iš k. sėdi: vicepirm. Kostas Vaičaitis, fin. sekr. Bronius Ginčauskas, sekr. Aldona Krulickienė, pirm. Antanas Gudonis, ižd. Jonas Kirtiklis. Stovi klubo direktoriai iš k. Edmundas Bazėnas, Jonas Purtilis, Antanas Graubauskas, Pranas Kraujelis, Jonas Švedas, Juozas Jakubauskas, Stepas Lungys. Nuotr. K. Vaičiūčio

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

rinkinys. Vis dėlto jų sugrupavimas rodo lietuvių literatūros raidą nuo M. Mažvydo, per K. Donelaitį, Žemaitę, J. Janonį, S. Nėrį, A. Venclovą. K. Korsakas laikosi marksistinio literatūros nagrinėjimo metodo. Dėl to jis ypač pabrėžia socialinio gyvenimo reikšmę literatūrai, nevengia net politikos. Ne visi K. Korsako straipsniai yra mokslinio charakterio. Jo knygoje esama apščių publicistinių ir poleminių dalykų. Tačiau knyga įdomi ne tik savo tematika, bet ir temperamentingu stiliumi.

— Muzikai Jonas Nabažas ir Eugenija Ragulskienė parašė monografiją apie muziką - kompozitorių J. Tallat-Kelpšą. Išleido "Vaga".

— Šių metų "Pergalės" nr. 1 išspausdintas nemažas pluoštas jaunųjų poetų kūrybos. Duotos ir trumputės jų biografijos. Štai tas atžalynas:

Viktoras Gulbinas gimė 1950 Kelmės rajone. Baigęs Kelmės vidurinę mokyklą, lankė Kūno kultūros institutą, Kaune. Mokytoja Tytuvėnų žemės ūkio mokykloje (nuo 1972). Eilėraščiai spausdinami periodikoje.

Julius Keleras gimė 1961 Vilniuje. Baigęs čia vidurinę mokyklą, muzikos mokėsi Vilniaus J. Tallat-Kelpšos konservatorijoje. Lituaništinis dalykus studijuoja Vilniaus universitete.

Algimantas Jasulaitis gimė 1949 Marijampolėje. Vilniaus universitete baigė medicinos mokslus.

Liuda Povilaitytė gimė 1962 Akmenės rajone. Baigusi Kruopių vidurinę mokyklą, dirba kultūros namuose ir bibliotekoje.

Dovilė Zelčiūtė gimė 1959 Kaune. Baigusi vidurinę mokyklą, dirba dirbtinio pluošto fabrike ir Vilniaus universitete studijuoja literatūrą.

Antanas Stanevičius gimė 1953 Panevėžio rajone. Baigęs Raguvos vidurinę mokyklą, Vilniaus universitete studijavo žurnalistiką. Dirba "Literatūros ir meno" redakcijoje.

Greta poetų yra ir vienintelė jauna beletristė, čia debiutuojanti su ilgoka apysaka "Tik šviesūs paukščiai naktyje". Tai **Jolita Skablauskaitė**, gimusi 1950 Joniškėje. Čia baigė vidur-

inę mokyklą, toliau studijavo dailės dalykus. Dirba monotyriminke.

— Grafikai **Vincui Kiserauskui** suteiktas sovietinis Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas. V. Kiderauskas ryškiausiai yra pasireiškęs knygženklių kūryboje.

— Vienas ryškiausių jaunųjų pavergtos Lietuvos poetų yra **Valdemaras Kukulius** (gim. 1959) Vilniaus universitete baigęs žurnalistikos studijas, dabar dirba "Nemuno" žurnale kritikos redaktorium. Jo pirmasis eilėraščių rinkinys "Augimo nerimas" buvo išleistas 1978. Šiais metais išleistas antras jo poezijos rinkinys "Žalia vėtrošaka". Autorius linkęs į filosofinę mintį, laikosi klasikinės eilėraščių formos. V. Kukulius reiškiąsi ir literatūros kritikoje.

— Lietuvos kino studija intensyviai kuria meninius ir dokumentinius filmus. Daugumas jų yra lėkšti propagandiniai. Apie geresnius **Vanago**, **Žebriūno**, **Verbos** filmus jau buvo rašyta šioje skiltyje. Ateities planuose Filmų studija sukursianti filmą — baletą apie M. K. Čiurlionio dvasinį pasaulį. Muzikos motyvus parinko komp. O. Balauskas. Dokumentiniai filmai kuriami apie grafiką **Joną Kuzminską**, apie akademiką **J. Matulį**. Į filmų kūrybą įsijungia tik mokslus baigęs jaunas režisierius **Raimundas Banionis**.

— Mažeikiuose pastatyti nauji kultūros namai turi salę su beveik tūkstančių sėdimų vietų. Anksčiau ten pastatytas kino teatras, talpinąs 600 žiūrovų. Kultūros namų statybai Naftos perdirbimo fabrikas paskyrė du milijonus rublių. Kaip ir Lietuvai nereikalinga naftos perdirbimo įmonė, taip ir didžiuliai kinai bei kultūros namai yra kolonizacijos ir rusifikacijos plano dalis.

— Būsimi įsteigta **Petro Cvirkos** vardo literatūros premija už kūrinius kaimo tematika arba už mokslinius veikalus apie P. Cvirką. Premija būsimi skiriama kas treji metai.

— **Rašytojų sąjungos poetų sekcijoje** 1983 išleisti knygų kritinį įvertinimą atliko doc. V. Areska. Sekcijos pirmininku išrinktas V. Rubavičius.

Pr. N.

ŠV. KAZIMIERO METAI BRAZILIJOS

Iš Sao Paulo salezietis kun. Pranas Gavėnas praneša, kad Brazilijoje kazimieriniai metai esą "pilnam sūkurį".

Sao Paulo katedroj pats kardinolas aukojo iškilmingas mišias.

Išleistas kazimierinis brazilų pašto antspaudas.

Sao Paulo valstijoje sukaktis paminėta istorinio instituto akademikų sueigoj.

Buvo suruošta mugė.

Norima pastatyti Šv. Kazimiero bažnyčią, kaip ilgametį ženklą, kad "čia gyvena lietuviai". Laikraščiai, radijas, televizija

gana plačiai pranešinėja apie jų jau pradėdamą pažinti šventąjį ir Lietuvą.

Platinamas Unibanko finansuotas lapelis su šventojo atvaizdu, trumpa biografija, Lietuvos padėtim ir malda už Lietuvą.

Šv. Kazimiero centriniam komitetui remiant, išleista šv. Kazimiero biografija portugalų kalba. Ji buvo pristatyta net per televiziją.

Išleistas didokas šv. Kazimiero paveikslas su dvikalbiu užrašu.

Brazilijoje kazimieriniai metai tęsis iki 1985 kovo 4.

LIETUVIŲ ŠVENTĖ ŠVEICARIJOJ

Pagal nusistovėjusią tradiciją Šveicarijos lietuviai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį atžymėjo drauge su latviais ir estais, tuo būdu pabrėždami trijų Pabaltijo tautų vienodą likimą ir jų bendrą kovą už tautinės laisvės bei nepriklausomybės atstatymą.

Vasario šešioliktosios sukakties minėjimas įvyko Ziuiriche, viename moderniam miesto viešbutyje. Pagrindiniu paskaitininku minėjime buvo estas žurnalistas **Ruben** iš Vakarų Vokietijos.

Ziuiriche veikianči lietuvių tautinių šokių grupė "Viltis", kurią sudaro Lietuvą pamilęs šveicarų jaunimas, su dideliu pasisekimu atliko lietuvių tautinių šokių programą. Ši grupė jau yra pasiekusi aukštą profesionalinį lygį. Solistė **Laima Ste-**

paitienė iš JAV atliko lietuvių ir latvių dainų rečitalį.

Vasario 16-osios minėjimas Ziuiriche buvo pradėtas mišiomis už Lietuvą, kurias aukojo kun. dr. J. Jūraitis.

Minėjimo dalyviai priėmė rezoliuciją, kurioje yra griežtai protestuojama prieš trijų Pabaltijo tautų rusinimą, iškeliami Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje beatodairiškai vykdomi pagrindinių žmogaus teisių, jų tarpe ir religinės laisvės, pažeidimai, atkreipiamas dėmesys į kunigam ir pasauliečiam tikintiesiems keliamus teismo procesus, reikalaujama nuteistuosius išlaisvinti. Pabaltiečių rezoliuciją paskelbė Šveicarijos Telegramų Agentūra, daugelis šveicarų laikraščių, jų tarpe įtakingasis Ciuricho dienraštis "Neue Zuercher Zeitung".

Tautinių šokių grupės **Grandinėlės** atstovai apsilankė pas miesto burmistą **G. Voinovich**, kuris įteikė **Grandinėlei** Clevelando miesto raktą, kad jį nuvežtų į Vatikaną. Iš k. I. Bublienė, R. Motiejūnaitė, A. Sagienė, Clevelando miesto burmistras **George Voinovich** ir kun. **G. Kijauskas**, SJ. Nuotr. V. Bacevičius

Iš Romos sugrįžusiai **Grandinėlei** kovo 11 buvo surengtos vaišės. Nuotr. V. Bacevičius

LIETUVIŲ IŠKILMĖS PARYŽIUJE

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Prancūzijos lietuviai pamaldomis ir akademija vasario 18 Paryžiuje atžymėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Gausiai dalyvaujant vietos lietuviams ir Lietuvos bičiuliam kitataučiam, mišias už Lietuvą koncelebravo Prancūzijos lietuvių katalikų misijos direktorius kun. **Jonas Petrošius** ir Paryžiaus arkivyskupijos vikaras kun. **Claude Frikart**, kuris pamaldų metu tartame žodyje jautriai išskėlė Lietuvos tikinčiųjų vedamą kovą už religinę laisvę ir tautos teisę gyventi savarankiškai nepriklausomu gyvenimu. Toje kovoje lietuviai nėra vieni, pažymėjo pamokslininkas. Dvasinės vienybės ryšiai lietuvių jungia su visa katalikų Bažnyčia, kuri siejasi Lietuvos katalikų Bažnyčios likimu, malda ir darbas siekia sustiprinti Lietuvos katalikus dabartiniuose jų sunkiose bandymuose.

Minėjimo akademiniame dalyje kalbėjo Prancūzijos lietuvių Bendruomenės tarybos narys **Ričardas Bačkis**, prancūzų-baltų draugijos pirmininkas ambasadorius **Bertrand de la Sabliere**, rašytoja **Genevieve Carion-Machwitz**. Ji susidomėjo Lietuva ir ją pamilo berašydama neseniai išleistą romaną apie iš Lietuvos kilusią savo vyro seimą. Rašytoja savo žodyje išskėlė lietuvių tautines ir demokrati-

nes tradicijas, jų prisirišimą prie tikėjimo ir laisvės, jų troškimą gyventi savarankiškai gyvenimu, kuris tautai atvėrė kelią į nepriklausomybę ir dabar, jos netekus, stiprina tautą viltyje susilaukti laisvės atstatymo.

Jaunimo atstovai **K. Masiulytė**, **N. ir V. Vaicekuskaitės** paskaitė **O.V. Milašiaus** poezijos, **Daina Bačkytė** padeklamavo Maironio eilėraščių, **Vytautas Bačkis** pranešė apie V-to Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso nutarimus.

Šv. Kazimiero sukaktis

Iškilmingomis pamaldomis **Notre Dame** katedroje kovo 25 Paryžiuje buvo atžymėtas Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejus.

Dalyvaujant apie 4000 tikinčiųjų (tiek jų telpa katedroje), pamaldom vadovavo Paryžiaus arkivyskupas kardinolas **Mištiger**. Kartu su kardinolu mišias koncelebravo lietuviams, prancūzams ir lenkams kunigai, jų tarpe Prancūzijos lietuvių katalikų misijos direktorius kun. **Jonas Petrošius**.

Pamaldų metu didingoj **Notre Dame** katedroj aidėjo lietuviškos giesmės, kurias atliko specialiai iš Vakarų Vokietijos atvykęs lietuvių jaunimas — tautiniais drabužiais pasipuošę **Vasario 16-osios lietuvių gimnazijos** mokiniai.

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAI BRAZILIJOSJE IR URUGVAJUJE

Urugvajaus lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 18 Lietuvos Kultūros Draugijos rūmuose, **Montevideo** mieste. Sveikinimo žodį lietuvių ir ispanų kalbomis pasakė Draugijos pirmininkas **Vytautas Dorelis**, vadovavęs ir atsinaujinusiui "Aido" chorui, kuris atliko dalį programos. Minėjime ypač gausiai dalyvavo jaunimas. Tą pačią dieną Lietuvos Kultūros Draugijos rūmuose buvo atidaryta Vasario 16-sios biblioteka. Apie Urugvajaus lietuvių gyvenimą informuoja **Montevideo** mieste leidžiamas lietuvių katalikų sekmadienis biuletinis "Žinios".

Beveik išimtinai jaunimo rankose buvo ir Vasario 16-tos minėjimas Sao Paulo mieste, **Brazilijoje**, Mūsų Lietuvos (Sao Paulo, kovo 1) žiniomis, ten pasirodė "Volungės" choras su 23 dainininkais, "Gintaro" grupėje pasirodė 13 šokėjų, "Rūtelė" išėjo į sceną su 18 dalyvių, o "Ne-

munas" su 14-a. Pagrindinę kalbą pasakė rašytojas **Henrique Lošinskas Alves**; taip pat pirmininkas **A.D. Petraitis** ir žinomas žurnalistas **Mauricio Loureiro Gama**.

(Elta)

LIETUVA KITATAUČIŲ SPAUDOJE

Kanados **Catholic Register** laikraščio redaktorius **Larry Henderson** iš Toronto atvyko į New Yorką kovo 16 specialiai susitikti su Lietuvių Informacijos Centro vedėju kun. **Kazimieriu Pugevičium** ir susipažinti su dabartiniais Lietuvos kankiniais. Šiam tikslui jam buvo surinkta nemažai medžiagos, ypač turtingos dokumentacijos apie **Nijolę Sadūnaitę**, **Vladą Lapienį**, kun. **Alfonšą Svarinską** ir a.a. kun. **Virgilijų Jaugelį**.

Šio susitikimo vaisiai pasirodė **The Catholic Register** balandžio 7 dienos laidoje, kurios pirmam puslapyje yra išspausdintas **Larry Henderson** straipsnis "The Search for Holiness: In the Soviet Crucible".

Straipsnis prasideda citata iš **Nijolės Sadūnaitės** užrašų, kurie ne per seniausiai pasiekė Vakarų.

"Aš skaičiau jos asmeniškai parašytus pergyvenimus ir rankoje laikiau jos ploną kalejimo suknelę, kuri buvo slapta išvežta iš sovietų okupuotos Lietuvos. Aš žiūrėjau į jos gražius veido bruožus lagerio nuotraukoje... Laikydama šiuos dalykus savo rankose, jaučiau lyg liečiau karštą anglis; jie atrodė taip giliai persunkti ta specialia ypatybe, kurią vadiname šventumu..."

Dviejų puslapių ilgumo straipsnis yra iliustruotas Lietuvos Informacijos Centro nuotraukomis, vaizduojančiomis **Nijolę Sadūnaitę**, a.a. kun. **Virgilijaus Jaugelio** laidotuvių procesiją ir kun. **A. Svarinską**, einantį **Kryžiaus Keliu**.

-o-

Ir vėl šiais metais Teisingumo ir Taikos komisija, kuri veikia prie **Baltimorės** arkivyskupijos, paskelbė atsišaukimą katalikiškojo spaudoje apie Lietuvą.

"Arkivyskupijos Teisingumo ir Taikos komisija surižo šv. Kazimiero, Lietuvos šventojo, mir-

Lietuvių kalba buvo taip pat skaitomas kai kurios tikinčiųjų maldos. Paryžiaus jaunas lietuvis **Vytautas Bačkis** vieną invokaciją prancūziškai perskaitė už du Lietuvos veidus ir dabar kalinamas kunigus — **Alfonšą Svarinską** ir **Sigitą Tamkevičių**.

Kardinolas **Lustiger**, kalbėdamas pamaldų metu, prisiminė Lietuvos Bažnyčios ilgą kančios kelią, lietuvių tautos narsumą ir drąsą, jos gilų tikėjimą ir dėl jo patiriamas nesibaigiančias kančias.

Dvasinėje vienybėje su popiežium **Jonu Paulium II** kardinolas **Lustiger** pamaldų metu perskaitė pasaulio ir visos žmonijos, ypač tų tautų, kuriom dėl jų dabartinės padėties labiausiai reikia Dievo Motinos meilės, paaukojimo **Nekalčiausiai Marijos Širdžiai** akta.

Pamaldose Paryžiaus **Notre Dame** katedroje šv. Kazimiero jubiliejaus proga dalyvavo daug lietuvių iš Paryžiaus ir įvairių Prancūzijos vietovių, taip pat iš kaimyninių kraštų — **Belgijos**, **Olandijos** ir **Vakarų Vokietijos**.

Prašimus apie įvykusias pamaldas paskelbė spaudos agentūros ir didieji Paryžiaus laikraščiai.

ties 500 metų sukaktį su paskaitinimu specialiai melstis bei susirūpinti tais, kurie yra persekiojami už religiją Sovietų Sąjungoje, ypač Lietuvoje", rašė **Baltimorės Catholic Review** laikraštis kovo 16.

Komisija paruošė du atsišaukimus, šia proga išskeldama kun. **Alfonso Svarinsko** ir kun. **Sigito Tamkevičiaus** areštus Lietuvoje.

Komisija prisiminė, kad 1983 pareiškime ji pabrėžė, jog religinių laisvių suvaržymas yra išpuolis prieš žmogaus orumą, o ypatingai pageidavo, kad būtų meldžiamasi už Lietuvą kovo mėnesį.

Pareiškimas trumpai ir suglaustai nušviečia Lietuvos istoriją bei dabartinę jos padėtį okupanto varžtuose.

"Bet", komisija pabrėžia, "pogrindžio leidiniai, nurodantys areštus bei persekiojimo faktus, vis vien yra leidžiami, ir katekizavimas tebevyksta".

Komisija dar prašė "melstis ir atmaujinti pasiryžimą dėl religinės laisvės ir teisybės pasaulyje".

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa **New Yorke** nuolat bendradarbiauja su **Baltimorės** Teisingumo ir Taikos komisija.

RETAI GIRDIMAS BALSAS

Jugoslavija laiko save demokratine valstybe ir nevengia kritikuoti Pietų Korėjos, Čilės, Austrijos, Izraelio ir Urugvajaus už žmogaus teisių pažeidimus, bet ji pati draudžia kritikuoti **Tito** politinį palikimą ir neleidžia svarstyti jai būtinai reikalingų pagrindinių reformų.

Jos skolos Vakarų valstybėms siekia 20 bil. dol., o infliacija pasiekė 40 proc. Be to, ji turi daug bedarbių, jai trūksta elektros energijos, vandens ir kasdieninio vartojimo reikmenų. Nors jos vadovai buvo visai neefektyvūs, tačiau Jugoslavija labai lengvai gaudavo paskolų be jokių pažadų padaryti toli siekiančių reformų.

Turėdama tai galvoj, tarptautinės žmogaus teisių lygos vykdomasis direktorius **Felice De Gaer** pareikalavo, kad Vakarai, prieš duodami naujas paskolas, pareikalautų Jugoslavijos vyriausybę panaikinti spaudos kontrolę ir "priešiškos propagandos" įstatymą ir paleistų iš kalėjimų pagal šį įstatymą laikomus per 500 politinių kalinių. Taip pat turėtų būti panaikinta žmonių diskriminacija dėl jų politinių įsitikinimų ir reikalavimas pristatyti ištikimybės pažymėjimus, prašant išvažiavimo vizos.

Jugoslavijos politiniam gyvenime turėtų būti leista statyti kandidatus į renkamas vietas ir kitom politinėm partijom, o ne tik komunistų partijai. Be to ir patys balsavimai turėtų būti visai slapti.

Pasikeitus adresui, malonėkit tuoj pranešti administracijai. Pridėkite taip pat ir senąjį adresą.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikiname mūsų brangiuosius taupytojus ir skolininkus, linkime jiems Aukščiausiojo malonių ir skaidraus pavasario džiaugsmo. Brangiai, tebekankinamai Lietuvai prisikėlęs Kristus teatneša naują prisikėlimą laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

PROF. DR. JOKUBAS STUKAS, PREZIDENTAS
SCHUYLER SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N.J. 07032
Tel. (201) 991-7260

Gyvuoja jau 60 metų

Turtas \$25,000,000.00

Hartfordo skautų Kaziuko mugė atidaro LSS Tarybos pirmijos pirm. v.s. Sigitas Miknaitis ir Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Juozas Matutis. Dešinėje vietininkė s. Danguolė Banevičienė. Nuotr. A. Dziko

KAZIUKO MUGĖ HARTFORDE

Nors Hartforde lietuviškoji skautija skaičiumi negausi, tačiau veikli tiek skautiškuose, tiek bendruose lietuviybės išlaikymo darbuose. Dalyvauja stovyklose, suvažiavimuose, rengiamuose minėjimuose, tęsia tradicijas. Viena iš tokių tradicijų — Kaziuko mugė. Ji kasmet rengiama, ir visada lankytojų netrūksta. Toks didelis susidomėjimas mugę rengėjam suteikia ir noro ir jėgų. Ir šiemet, nežinū, kad prieš savaitę Hartforde vyko plataus masto šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimas, sutraukęs ne šimtus, o tūkstančius dalyvių, kovo 11 į "Šatrijos" ir "Tėviškės" vietininkų rengtą mugę atsilankė pasigėrėtinas skaičius žmonių. Gal dar daugiau kaip kitais me-

tais. Vietininkam — s. Danguolėi Banevičienei ir s. Juozui Beninui — asistuojant, nuoširdus skautų bičiulis ir jų darbų rėmėjas, Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis ir LSS Tarybos Pirmijos pirmininkas v.s. fil. Sigitas Miknaitis perkirpo kaspiną ir atidarė mugę.

Po trumpos iškilmingos sueigos, kurios metu vilkiukas Tomas Nenortas davė skauto įžadą, prasidėjo mugės apžiūrėjimas ir apsipirkimas. Salė kaip niekad iki šiol išpušta: vykusiai imituoti beržai, kertėje miško kampelis, prie jo ant sienos pavasarėjančią gamtą primenantis paveikslas. Toliau, kuo ne per visą salę, didžiulis užrašas "Šventasis Kazimieras". Visa tai akademišką išmonę ir darbas.

Prie loterijos stalo didžiausia spūstis ir džiaugsmo pasireiškimai. Bet ne ilgam. Per porą valandų laimėjimų stalai tapo švarutėliai. Prie Mildos Liaukienės margučių stalo žiūrovų ir pirkėjų irgi netrūko. Ir kaipgi trūks, jei menininkės nuostabūs pirštai paprastą kiaušinių per keilolika minučių paverčia gražiausiu margučiu. Leonas ir Marytė Zdaniai pirmą kartą mugėje, bet su tikrai originaliais

ir praktiškais darbais. Gretimai s. Saulės Šatienės iš Providence, R.I., stalas ir siena, apdėti ir apkabinėti pačios austais kilimais. Ir s. Saulės pas hardfordiečius pirmą kartą. Kilimai įvairaus dydžio ir formos. Yra kuo pasigėrėti. Kitas stalas, taip pat ir siena, ps. Sigitos ir Eduardo Krakauskų. Tai vainikai, džiovintų gėlių krepšeliai ir kiti dirbiniai, susiję su žalumynais ar gėlėmis.

Štai ir kavinė. Kava, kalnai pyragai, tortai, pyragaičiai, žagarėliai traukte traukė smaguriautojus. Čia pat stalai, kur galima prisėsti, pailsėti ir pasi- vaišinti. Iki pietų dar yra laiko, taigi galima pereiti į kitą salės pusę.

Pirmasis Viktoras Vaitkus, knygyno "Spauda" savininkas,

iš Waterburio. Šį kartą jo stalas tikrai turtingas. Knygos, plokštelės, įvairūs leidiniai apie Lietuvą anglų kalba, žurnalai, na, ir gintaras. Danutės Grajauskienės stalas. Ji taip pat su knygom, plokštelėmis, su tautinėm vėliavėlėm ir lietuviškom lėlėm. Prie jos ant dviejų stalų skautininkai Romas Jokūbauskas ir Bronius Naras, svečiai iš Worcesterio, išsidėstę meniškus medžio dirbinius: kryžiai, kryželiai, vytytys, skautiškiem kaklaraiščiūm ziedai, kopyltstulpiai, laiškam laikikliai ir daug daug kitų dalykėlių. Viskas atlikta švariai, meniškai. Kiekviename eksponate rasime ką nors tautinio ar skautiško. Netruko nei poros valandų, kaip viskas atsidūrė kitų savininkų rankose. Broliai Romas ir Bronius su savo darbais Hartforde pirmą kartą, bet tikimės, kad ne paskutinį. Pats paskutinis stalas — akademiškų. Čia radome visko po truputį. Savus stalus turėjo ir vietos skautės bei skautai.

Svečių buvo iš New Yorko, New Haveno, Waterburio, New Britaino, Putnamo, Worcesterio, Marianapolio, ir manau, kad visi išsinešė tik malonius prisiminimus.

J.B.

DVYNUKAI ŠALČIAI DAINUOJA VOKIETIJOJ

Astra ir Andy Šalčiai, dvynukai dainininkai Vokietijoje, yra įdainavę dvi plokšteles: Pavasaris ir Nauja diena. Ten įrašyta rečiau girdomos lietuviškos dainos, kai kurios pritaikytos šokiam. Abi plokštelės vėl gaunamos Darbininko administracijoje. Kiekvienos plokštelės kaina po 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Kreiptis adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Darbininko spaudos kioskas šią savaitę platinimui gavo šiuos naujus leidinius:

Aušra, Lietuvoje leidžiamo po grindinio laikraščio 1979 ir 1980 metų numeriai, sudėti į vieną tomą, suredagavo ir vardų rodyklę sudarė Jonas Dainauskas. Kaina 6 dol.

Eglė Juodvalkė — Pas ką žiedas žydi, pirmoji šios talentingos poetės poezijos knyga. Kaina 6 dol.

Kazys Bradūnas — Priešai, eilėraščių knyga. Kaina 6 dol.

Marijus Blynas — Nostradamus ir pranašystės ir Erdvės paslaptys, iliustruota įvairių planetų nuotraukom, piešiniais. Kaina 5 dol.

Marijus Blynas — Lietuvos senovės paminklai, gausiai iliustruota. Kaina 10 dol.

Visas šias knygas galima gauti Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KAT. MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJOS POPIETĖ

Katalikių Moterų Kultūros Draugijos susirinkimas buvo kovo 18 pas draugijos pirmininkę dr. A. Radzivanienę. Susirinkimą pirmininkė pradėjo malda. Sekretoriavo M. Lušienė. Svarstyta įvairūs būdai veiklai pagyvinti. Rudenį numatoma suruošti didesnį pobūdžio rengimą, pasikviečiant vietines jėgas — Perkūno chorą ir Tryptinio ansamblį.

Rašytoja Birutė Lukoševičienė įdomiai aptarė Florence Buckley knygą "Rožančius". Dr. Bobelienė jautriai paskaitė keletą eilėraščių iš Lietuvos.

Susirinkimui einant į galą, atvažiavo Petras Tutinas, Harmonijos kvarteto ir Perkūno bei Apreiškimo parapijos chorų narys. Pagalvojom, kad atvažiavo

parsivežti mamos iš susirinkimo. Apsirikome. Pirmininkė, pasikvietus dar kelias ponias, tuoj pradėjo stalą apkrauti Petro Tutino atvežtom gėrybėm.

Pasirodo, kad sūnus sugalvojo pagerbti motiną jos gimtadienio proga. Tuojau buvo pripildytos šampano taurės, prie užgesintų šviesų įneštas žibančiom žvakelėm papuoštas tortas. Pakvipo kava. Taip prasidėjo puota.

Visos tuoj ėmė sveikinti solenizantę Tutinię, sugiedojo Ilgiausių metų, o sūnus Petras iš visų pusių įamžino fotografijose. Atrodo, kad buvo staigmena ne tik dalyvėm, bet ir pačiai mamai. Labai gražu, kad taip gražiai pagerbiama motina. O.B.

SKAUTŲ ŽENKLIUKAS ŠV. KAZIMIERUI PAMINĖTI

Šv. Kazimieras yra lietuvių skautų ir skaučių globėjas. Švenčiant jo mirties 500 metų sukaktį, skautai prisideda prie iškilnių tam skirdami savo muges, kurios virto tradicija. Stovyklų vardai, kursų temos vis primena šią sukaktį. Memorial savaitgalį Dainavos stovyklavietėje įvyks vyr. sk. sk. vyčių, prit. skautų-čių, gintarių ir budžių sąskrydis, pavadintas Vilniaus vardu. Temos bus skiriamos Vilniaus miesto pažinimui ir šv. Kazimiero prisiminimui.

Lietuvių Skautybės Fondas leidžia mūsų žymiųjų dailininkų paruoštus ženkliukus-lipdes. Tęsiant tradiciją, Lietuvių Skautybės Fondas išleido ženklą šv. Kazimiero sukaktį paminėti. Ženklą be honoraro suprojektavo dail. Antanas Tamošaitis. Ženklas vaizduoja šv. Kazimierą su lietuviško sodžiaus simboliais ir ryškiais darniomis spalvomis. Šis ženklas jau yra nukeliavęs į įvairias pasaulio šalis ir sudomines net kitataučius pašto ženklų rinkėjus. Šis ženklas puošia daugelio lietuvių laišku vokus. Jis skelbia pasauliui, kad šv. Kazimieras

yra Lietuvos globėjas.

Jei kas norėtų šį ženkliuką įsigyti, gali kreiptis adresu: Kostas Nenortas, 44 Alban St., Dorchester, MA 02124. Vienas pokelis — 10 lapų — kaina 10 dol. Čekius rašyti Lithuanian Scouts Assoc. vardu.

New Yorke ženklus platina Lilė Milukienė. Jos telef. 516 681-6172. Vienas lapas — 1 dol.

Lietuviškosios Skautybės fondo išleistas šv. Kazimiero ženklas. Piešė dail. Antanas Tamošaitis. Čia spausdiname truputį padidintą.

DAIL. VLADO ŽILIAUS PARODOS

Balandžio 7-8 Kultūros Židinyje New Yorko skautininkės surengė dail. Vlado Žiliaus tapybos kūrinių parodą. Buvo išstatyti 25 ju naujausi aliejinės tapybos darbai sukurti 1979-1984 metų laikotarpyje.

Paroda buvo gražiai ir tvarkingai eksponuota. Į atidarymą šeštadienio vakare atsilankė apie 60 svečių. Rengėjos visus pavaišino kava, pyragaičiais, vynu. Visi maloniai porą valandų pasižnekučiavo, apžiūrėjo įdomią ir su polėkiu sukurtą dail. V. Žiliaus meną.

Jo kūrybinis pasaulis — simbolistinis. Erdvėje sukasi įvairios formos, kurias paliečia šviesa. Kartais formos banguoja šalia viena kitos ir primena besiritančias bangas. Į jas dažnai įvedamas rankos motyvas. Tai kūrėjo ranka, kuri suteikia formas savo kūriniui. Ji ir įeina

beveik į kiekvieną paveikslą, net po kelis kartus pasikartodama. Įvedami ir geometriniai motyvai.

Žiūrovą labiausiai stebina nepaprastai kruopštus paveikslų atbaigimas. Spalvos taip lygiai, taip švariai parengtos, viena su kita prasilenkia, susitinka, nepažeisdamos, nesutrukdydamos savo ritmo.

Dailininkas mėgsta tapyti serijom. Kaip jis pats sakosi — jis tapo paveikslą po paveikslu. Naujas paveikslas yra prieš tai baigto paveikslu tąsa.

Giliai jaučia gamtos stichiją, vandenį, kalnus, ir taip parodo savo drobėse. Jau kuris metas, kaip jis tęsia juodųjų koralų seriją. Paveikslai gana tamsaus kolorito, kartais net dominuoja juoda spalva. Į ją įsiveržia kaip deimanto piūviai siauručiai raudoni, mėlyni ruožai. Dabar jį apvaldė kita tema — žydras gamtovaizdis. Čia perduodamas tik gamtos gaivalingas ritmas. Dominuoja žydras koloritas.

Keletą paveikslų buvo tokių, kur dažas dėtas storiiau. Tiesiai, ant pačios drobės peiliu sumaišytas. Dažas sudarė reljefą, atrodė kaip tikros bangos, besikeičiančios viena su kita. Tie paveikslai buvo žalsvo, žydro kolorito, nutapyti beveik vienoje gamtoje.

Paveikslų dydis buvo daugiausia vidutinis, bet buvo keletas ir didesnių, kurių atbaigimas pareikalauja tikrai bent keletos savaitių kruopštaus darbo.

Tai buvo antroji dail. V. Žiliaus paroda Kultūros Židinyje. Jis į Ameriką atvyko 1976. Sustojo čia New Yorke ir jau plačiai pasireiškė kaip tapytojas.

Šiuo metu be Kultūros Židinio dar vyko kitos dvi parodos. Viena buvo Queens kolegijos Paul Klapper bibliotekos meno centre. Ten paroda atidaryta balandžio 2 ir tęsis iki balandžio 27. Išstatyta daugiau piešinių.

Dar 6 jo paveikslai — Juodieji koralai yra išstatyti Artistic Expressions galerijoje, Manhattan, 50 West 57 Street.

Dailininkas tapo tik aliejiniais dažais. Mėgino priprasti prie akrilinių-plastinių dažų, bet jie atrodė jam per kieti. Kaip jis sakosi, — jį žavi aliejinį dažų sidabrinišvilgėjimas. Tai suteikia spalvai ir gilumo ir spindesio. Tai išryškina ir technikos švarumą.

Šią parodą rengiant, daugiausia triušė skautininkė Birutė Kidolienė, kuri išspausdino gražius pakvietimus ir skoningai sutvarkytą parodos katalogą. (p.j.)

SEPTINTOSIOS LAISVO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BILIETŲ INFORMACIJA

Šokių šventė įvyks Kolizijejuje, Richfield, Ohio, 1984 liepos 1.

Bilietai gaunami:

CLEVELANDE:

Valdonė Žiedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119

Patria — (216) 531-6720, 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

CHICAGOJE:

Vaznelių "Gifts International" krautuvėje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 471-1424.

TIKETRON:

visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

BILIETŲ KAINOS: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsiskilusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Colliseum gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

IŠKILMINGO BANKETO BILIIETA

BANKETAS įvyks liepos 1 d. Stouffers Inn on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00

JAUNIMUI — Holiday Inn — Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00

BILIETUS PLATINA:

Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161

3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

Romas Zorska — (216) 371-0130

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival, Inc. Ir pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklų.

BILIETŲ PLATINIMO KOMISIJA

Knyga apie Čiurlionį

Ką tik atspausdinta knyga "M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus". Ją rašyti prieš pat mirtį užbaigė prof. kun. St. Yla. Įrišta kietais viršeliais. Kaina 15 dol. Taip pat dar gaunama to paties autoriaus parašytas "Ateitininkų vadovas" — 8 dol. ir "Jurgis Matulaitis", biografijs — 6 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties prisiminimui gaunama dail. Adomo Galdiko piešto šv. Kazimiero portreto spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčų. Kaina 2 dol.

Taip pat gaunama Aušros Vartų paveikslu spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčų. Kaina 2 dol. Persiuntimo išlaidom pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VYTĖS NEMUNĖLIO RINKTINĖ

"MAŽŪJŲ DIENOS"

"Mažųjų dienos" — ką tik atspausdinta vaikų poezijos rinktinė. Jos autorius jau iš nepriklausomos Lietuvos garsusis Vytautas Nemunėlis. Gausiai iliustruota.

Su persiuntimu 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Pulkis dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokėstį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

25 dol. — V. Balalis, Port Monmouth, N.J.

Po 20 dol. — J. Vileita, Paramus, N.J., kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, S. Kuchinskas, Brooklyn, N.Y.

Po 15 dol. — A. Dzikas, W. Hartford, Conn., prel. dr. V. Balčiūnas, Thompson, Conn., L. Bajoriūnas, Southfield, Mich., J. Petrėnas, Richmond Hill, N.Y., T. Aleliūnas, Pittsburgh, Pa., A. Puzinas, San Mateo, Calif., R. Edelman, Philadelphia, Pa.

Po 10 dol. — J. Setikas, So. Salem, N.Y., P. Baltakis, Silver Spring, Md., G. Bobelis, Long Island City, N.Y., C. Kazakauskas, Philadelphia, Pa., F. Andriūnas, Wyncote, Pa., R. Janulaitis, Hyannis, Mass., R. Bačauskas, Olney, Md., J. Bačauskas, Potomac, Md., kun. P. Shakalis, Brockton, Mass., J. Budraitis,

Northvale, N.J., A. Razgaitis, Richmond Hill, N.Y., D. Šatas, Warwick, R.I., V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., G. Ivaškiėnė, Monroe, Conn., B. Strikaitis, Los Angeles, Calif., A. Diskėnas, St. Petersburg Beach, Fla., M. Nagys, Lemont, Ill., S. Martišauskas, Brockton, Mass., M. Žiaugra, Sharon, Mass., A. Švagzdys, Chicago, Ill., A. Petrash, Richmond Hill, N.Y., A. Melynis, Nesconset, N.Y., E. Sakas, Buffalo, N.Y., W. Dargis, Riverdale, N.Y., S. Licata, Centereach, N.Y., S. Prekeris, San Jose, Calif., V. Kamantas, Sparta, Mich., M. Grigoravičius, Belleville, Ill.

Po 7 dol. — M. Ridikas, Afton, N.Y., B. Vyžas, Jersey City, N.J.

Po 5 dol. — O. Adomavičius, Winchester, Mass., dr. J. Stiklorius, Wallingford, Pa., J. Kowrak, Philadelphia, Pa., A. Žasiūnas, Pittsburgh, Pa., J. Vasiliauskas, Jackson Hts., N.Y., dr. P. Jucaitis, Rocky River, Ohio, A. Česonis, Harrisonville, Md., M. Korsack, Nashua, N.H., P. Šimkus, Quincy, Mass., T. Penikienė, Woodhaven, N.Y., A. Jarmas, Huntington Valley, Pa., V. Žilius, Bronx, N.Y., B. Zaletorienė, Berwyn, Ill., J. Kapočius, Dorchester, Mass., A. Simonis, West Chester, Pa., B. Liaudanskis, Detroit, Mich., P. Douglas, St. Catharines, Ont., J. Puodžiūnas, Philadelphia, Pa., A. Žvirblis, Philadelphia, Pa., J. Mauračas, New Providence, N.J., V. Ogden, Pennsboro, W.V., R. Barisas, Shrewsbury, Mass., P. Bagdžiūnas, Pembroke Pines, Fla., A. Zikas, Canton, Mass., A. Dubauskas, Cambridge, Mass., A. Stonys, Southfield, Mich., A. Liauba, Cincinnati, Ohio, A. Andruška, Roselle Park, N.J., W.

W. Shestak, Roselle Park, N.J., R. Kondrotas, Richmond Hill, N.Y., A. Butas, Woodhaven, N.Y., P. Gražulis, Worcester, Mass., A. Girėys, Worcester, Mass., A. Kundratas, Syosset, N.Y., A. Arlickas, Maspeth, N.Y., J. Rutenis, Hyannis, Mass., A. Zabela, Jersey City, N.J., O. Zdanys, Newington, Conn., J. Černauskas, Astoria, N.Y., J. Orentas, Ridgewood, N.Y., B. Balsavich, Brockton, Mass., I. Kazlauskas, Great Neck, N.Y., P. Koris, Schenectady, N.Y., C. Bielskis, Stoughton, Mass., V. Bakšys, Dorchester, Mass., P. Rasimas, Lindenhurst, N.Y., B. Spudis, Woodhaven, N.Y., N. Prancevičius, Worcester, Mass., A. Bačiulis, Quincy, Mass., E. Leleiva, Richmond Hill, N.Y., J. Angelaitis, Windsor, Ohio, V. Klioriys, Cleveland, Ohio, A. Šalčius,

Great Neck, N.Y., D. Šileikis, Hillcrest Estates, N.Y., dr. J. Stankaitis, Rochester, N.Y., A. Taoras, Springfield, Va., V. Adomaitis, Annandale, Va., A. Bagdonas, Bronx, N.Y., A. Ilgutis, Woodhaven, N.Y., T. Janulaitis,

(nukelta į 10 psl.)

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėje LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol. Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

GAUNAMAS PILNAS "AUŠROS" TEKSTAS

"Ausra", Lietuvos atgimimo laikraštis, pilnai perspausdintas dviejuose tomuose. Tai Lietuvos Istorijos Draugijos redaguotas leidinys. Du didžiuliai tomai, įršti, kainuoja po 20 dol. Persiuntimui pridedama po 1.50 dol. už kiekvieną tomą. Šis svarbus leidinys, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$20.00. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Zenono Ivinskio veikalas "Sventas Kazimieras" — tinkamiausia skaitiba pradendant su kaktuvinius šv. Kazimiero metus. Iliustruota. 4 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Ši ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NUOTAINGA PLOKŠTELĖ

Dainuok ir šok. J. Nakutvičiaus su Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva", įdainuota: Ateisiu, mergužėle, ateisiu, Sapnų pilis, Krinčia lapai, Myliu, Fernando karčiama, Kur gimtinė mylima, Pirmosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Ši ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, naujausios lietuviškos knygos ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS TALINE, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA	GRIŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 3 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS TALINE, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 11 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

Į kainą įskaitoma kelionė Finnair lėktuvu, trys valgiai Pabaltijo kraštuose, kelionė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Taliną ir atgal, sutikimo vakarienė Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijo kraštuose kasdien dvi apžiūrėjimo ekskursijos, įskaitant Kauną ir Trakus. Keliviai nakvos Helsinky Tomi, Taline Viru, Rygoj Latvija ir Vilniuj Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarinio pakraščio pagal asmenišką susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

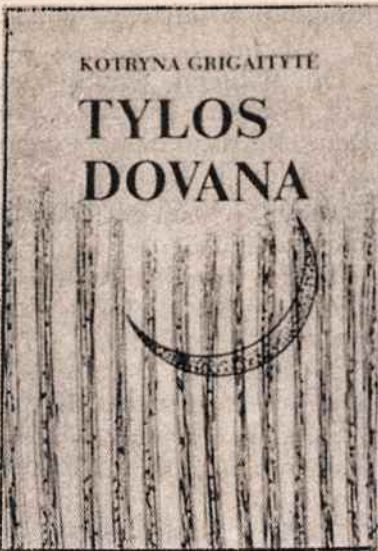
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeiškite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7088
Astorioloje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6118
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chase Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Dell 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthau — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

Kotrynos Grigaitytės naujas eilėraščių rinkinys "Tylos dovana" ką tik išėjo iš spaudos. Kaina 4 dol. Taip pat dar gaunamas ir anksčiau išleistas Kotrynos Grigaitytės eilėraščių rinkinys "Marių vėjui skambant". Kaina 4 dol. Šios, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it" : vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — BOOKS IN ENGLISH

Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collections of Lithuanian traditional recipes. \$8.00
Introduction to Modern Lithuanian, by A. Klimas, Dambriūnas, W. Schmalstieg. Grammar for the Lithuanian language. \$10.00
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas \$8.00
Lithuanian-English, by Piesarskas, Svesevičius. \$8.00
Lithuanian Self-Taught, by Variakojytė \$4.00
Lithuanian for Beginners, by A. Rinkūnas. \$4.00, Teacher's manual \$3.00, Workbook A \$2.50, B \$3.00 and C \$3.00
Lithuanian record with text \$6.00
Mind Against the Wall: Essays on Lithuanian Culture, by Rimvydas Šilbajoris. \$10.00
Saint Casimir, by Ph. Skabeikis. \$1.00
Lithuania 700 Years, by Dr. A. Gerutis and others. \$16.00
Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, 1982. \$5.00
700 Jahre Deutsche-Litauischer Beziehungen (in German), by W. Storst-Vydūnas. \$14.00
Wenn die Sovjets kommen (in German), by R. Raid. \$12.00
Lithuanians we shall be. Lithuanian language Grammar with workbook, by M. B. Tamulionytė. \$25.00
The USSR-German Aggression Against Lithuania, by B. Kaslas. \$15.00
Lithuania: the Outpost of Freedom, by C.P. Jurgėla. \$15.00
Pioneer Prince in USA, by S. Maziliauskas, \$10.00
History of Lithuania, by J. Končius \$4.00
Vytautas the Great Duke of Lithuania, by J. Končius \$3.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. \$2.00
Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. \$6.00
Lithuanian Pioneer Priest, by W. Wolkovich \$6.00
The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. \$12.00
Lithuania Minor, by M. Brakas. \$15.00.
Encyclopedia Lituanica, by S. Sužiedėlis & A. Kučas. 6 vol. \$130.00.
The Living Testament of Faith & Courage in Siberia. \$5.00
Samogitia, by Chas. L. Thourat Pichel. \$8.00
Lithuania the European Adam, by J. Ehret. \$3.00
Manyland Presents Their Best, by S. Zobarskas, \$6.00
Eternal Dream, by L. Andriekus. \$6.00
We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliauda \$5.00
The Lithuanian Woman, by B. Novickienė. \$5.00
Basanavičius: the Patriarch of Lithuania, by A.E. Senn. \$10.00
Soviet Genocide in Lithuania, by J. Pajaujis. \$11.00.
Lithuania Under Soviet Occupation, by J. Prunskis. \$9.00.
Lithuanian Easter Eggs by A. Tamošaitis, \$25.00
Lithuanian National Costume, by A. and A. Tamošaitis. \$26.00
Puzinas, Color Monography, Album. \$25.00
A Color Odyssey, Album — A. Galdikas \$16.00
The Way of Nations, Album — J. Juodis. \$8.00
An Infant Born in Bondage — Meditations on Liberty from the Siberia. \$7.00
Archbishop George Matulaitis, by Dr. A. Kučas. \$15.00
My Lithuanian Coloring Book. Vol. 1 and 2, \$2.50 each.
Map of Lithuania. \$6.50.
Amber (Lithuanian Gold), by Patty C. Rice. \$29.00
Catholics in USSR occupied Lithuania. \$4.00

Please add \$1.00 for postage and handling.

These and other Lithuanian-English books, records, auto stickers, Lithuanian and USA Flags, T. Shirts with Lithuanian Emblems and various other souvenirs are available at:

DARBININKAS ADMINISTRATIVE OFFICE
341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS LONG PLAYING — STEREO — HI-FI LITHUANIAN RECORDS

Aras, Toronto vyrų choro 12 dainų — 10.00
Nerija, Clevelando mergaičių 14 dainų — 10.00
Pavasaris, Šalčių 12 lietuviškų duetų — 10.00
Nauja diena, Šalčių 12 lietuviškų duetų — 10.00
Kur bakūžė samanota, R. Daunoro 15 dainų — 10.00
Dainuok ir šok, J. Nakutavičiaus-Striugaitės 20 dainų — 12.00
Vytis, I. Mažeikaitės ir Vyties orkestro 10 dainų — 12.00
Harmonija, New Yorko kvarteto 14 liet. dainų — 10.00
Gina Čapkas-Čapkauskienės 10 dainų - arijų — 10.00
Kalėdos, Montrealio lietuvių choro 14 liet. giesmių — 10.00
Penktoji dainų šventė Toronte 2 plokštelės — 12.00
Tarp tostų ir dainų, R. Kaspučio 10 šokių-dainų — 9.00
V. Keblys, solisto 17 dainų - arijų — 8.00
K. Yakutis, solisto 10 dainų-arijų — 6.00
Sodžiaus garsai, 12 J. Stankūno kūrinių, solo-choras — 5.00
Laša laiko lašai, Brocktono choro 8 dainos su kantata — 6.00
Anoj pusėj Nemunėlio, 12 šokių ir dainų — 6.00
Užaugau Lietuvoj, 11 lietuviškų dainų — 6.00
Dainuojam su Lione, Sol. L. Juodis 16 dainų — 5.00
Lietuvos prisiminimai, Sol. L. Jodis 14 dainų su gitarra — 5.00
New Yorko vyrų choro 16 dainų — 4.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 12 dainų-giesmių 6.00
Kur gintarai, Montrealio jaunimo ansamblio 16 dainų — 10.00
J. Rajauskaitės piano recitalis — 6.00
Dainos ir arijos, J. Armonienės 15 dainų-arijų — 5.00
Dainos ir šokiai, J. Gaizausko 14 dainų - šokių — 8.00
Religiniai momentai Washingtono Šiluvos koplyčioj — 4.00
Lithuanian Language Record Course su žodyniu — 6.00
Lenkiškų polkų rinkiniai, plokštelė — po 6.00
Lauksiu tavęs ateinant, Montrealio vyrų okteto 17 d. — 10.00
Kasetės gaunamos šių plokštelių: Sol. G. Capkauskienės — 10.00 ir Sodžiaus Garsai — 6.00
Siųsti tik plokštelių užsakymus. Gavėjas apmoka tik gavęs sąskaitą. Kartais užsakoma plokštelės, kurios išparduotos. Persiuntimui pridedamas 1.00.

DARBININKO ADMINISTRACIJA
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, NY 11207

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

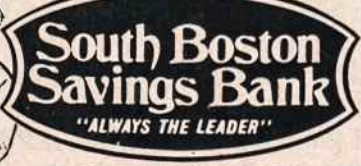
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj patraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai būtų saugūs procentus, leidžiamus įstatymų.

Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
400 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Galvan Blvd.
6:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

VASARINIS PRAKTIŠKAS DOVANŲ SIUNTINYS GIMINĖMS LIETUVOJE

SIUNTINYS NO. 1 — 1984 M.

3 suknelėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nylonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuskutė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim jeans, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo jeans.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu \$420.00. Į šį siuntinio dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių. Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su maitu):

- Dirbtinio minko kailis paltui, DeLux, sveria 5 sv. \$100.00
- Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi" 42.00
- Vyriškas arba moteriškas megztinis 50.00
- Vilnonė arba šilkinė skarelė 12.00
- Telescopic lletsargis 12.00
- Vyriški arba moteriški pusbačiai 48.00
- Puiki suknelė medžiaga 40.00
- Šilkinio aksomo medžiaga suknelėi, 3 m. 60.00
- Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m. 76.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 70.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 80.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 100.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos — 8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles. Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND

TEL. 01 460-2592

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, prel. P. Juro paruošta maldaknygė, mažo kišeninio formato, su daugybe maldų, litanijų, novenų. Tinka ir patiems pasimelsti ir kitiems padovanoti, kurie tokių maldaknygių neturi. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugui amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomas 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

E. Juciūtė, I garkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Irišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Irišta. 8 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atikau... Religinii straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiūsis, Visaip atsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sunkuriuose. Irišta. 12 dol.
E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanaukas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.
II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumo okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštai viršeliais 12 dol., įrišta — 15 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vydūnas, Sieben Hundred Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Irišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Irišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šakys. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

P. Melnikas, Pakirsta šaka. Romanas, Kietais viršeliais. 8 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatiano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Irišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo keliais. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. III dalis. 11 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 9 psl.)

Woodhaven, N.Y., A. Kušlikis, Madison, Wisc., J. Ugenskis, St. Petersburg, Fla., W. Calitis, Woodhaven, N.Y., L. Staškevičius, Bronx, N.Y., J. Levonas, Jackson Heights, N.Y., E. Vencus, Hawly, Pa., J. Vastūnas, Richmond Hill, N.Y., P. Vaškys, Cheltenham, Pa., Poor Sisters, Elmhurst, Pa., K. Laukaitis, Hinsdale, Ill.

J. Smith, Ft. Myers, Fla., A. Barulis, Brockton, Mass., S. Gofensas, Brockton, Mass., J. Spirauskas, Auburn, Mass., M. Palūnas, Akron, Ohio, S. Lazdinis, Euclid, Ohio, P. Prasauskas, Lomita, Calif., T. Zujus, Kearny, N.J., V. Melinis, Matawan, N.J., A. Siaurusaitis, Ellicot City, Md., V. Gureckas, Oxon Hill, Md., I. Bartaišius, Williamstown, N.J., V. Dreseris, St. Petersburg, Fla., V. Balsys, Douglaston, N.Y., A. Tozzi, Lindenhurst, N.Y., B. Podleckis, Linden, N.J., B. Steponis, Seven Hills, Ohio, A. Sabaitis, Brockton, Mass., F. Dipfel, N. Massapequa, N.Y., L. Drangauskas, Woodhaven, N.Y., W. Yuska, Woodhaven, N.Y., Franciscan Fathers, Bridgeville,

Pa., E. Bublaitis, Woodhaven, N.Y., R. Dovydaitis, Dalton, Pa., A. Šileika, Philadelphia, Pa., dr. A. Juzaitis, Plymouth Meeting, Pa., Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., S. Vismontaitė, Hartford, Conn., V. Marijošius, West Hartford, Conn., M. Banevičius, W. Hartford, Conn., V. Bagdonas, Miami Beach, Fla., O. Dovydaitis, Lake Worth, Fla., V. Vaich, Largo, Fla., Z. Merkevičius, New Haven, Conn., R. Frano, Bridgeport, Conn., V. Jackūnas, Spring Hill, Fla., A. Diskėnas, St. Petersburg Beach, Fla., A. Vitkus, West Hartford, Conn., P. Kuras, Waterbury, Conn., M. Gluda, St. Petersburg Beach, Fla., J. Maurukas, Surfside, Fla., J. Vembrė, So. Boston, Mass., I. Kontautas, Dorchester, Mass., E. Kireiulis, Wethersfield, Conn., A. Daukantas, Santa Monica, Calif., V. Ambraziejus, Newark, N.J., A. Tamošaitis, Kingston, Ont., M. Dirmantas, Glen Cove, N.Y., R. Chepulius, Middle Village, N.Y.,

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė
Adresas

DARBININKAS naujlem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluonėiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Irišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Irišta. 23 dol.
Auszra — I tomas. Irištas. 20 dol.

Auszra — II tomas. Irištas. 20 dol.

J. Puzinas, Petras Avižonis. Irištas. 10 dol.

J. Eretas, Št. Šalkauskio biografija. Irišta. 5 dol.

Prof. J. Eretas tarnyboj Lietuvai. Straipsnių rinkinys. 4 dol.

St. Yla, Jurgis Matulaitis. Biografija. 5 dol.

J. Kaributas, Kelionė aplink pasaulį. 4 dol.

Šv. Raštas, Naujasis Testamentas. Irištas. 6 dol.

Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 5 dol.

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dainauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnys, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažeraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

- Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$366.00
- Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00
- Vincio Krėvės Raštai 6 tomai \$32.60
- Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui. Užsakymus siųsti: **J. Kapočius**, P O Box 95, So. Boston, MA 02127. Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

už taupomąsias sąskaitas **9%** (9.48% yield)

už IRA indėlius **11%** (11.5% yield)

už sertifikatus nuo **10% iki 11%**

KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100,000 DOL.

KASOS adresas:

86-01 114th Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Telef. 212 441-6799

Įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

NAUJA KNYGA

Antano Gailiūšio — VISAIP ATŠITINKA, novelės, išspausdintos pranciškonų spaustuveje Brooklynne. Knyga turi 272 puslapius, joje įdėta 9 novelės. Viršelį piešė dail. Romas Višulas. Kaina 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

- Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.
- Kl. Jūra, Kauburėliai. 8 dol.
- A. N. Niliūnas, Vyno stebuklai. Irišta. 5 dol.
- L. Andriekus, Saulė kryžiuose. 5 dol.
- L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

A. Tyruolis, Žvaigždžių sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į toli. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridedama už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija prideda dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

NEW YORKE

Maironio lituanistinėj mokykloj bus pamokos balandžio 28, šeštadienį, prieš Atvelykį. Anksčiau klaidingai buvo paskelbta, kad jų nebus.

Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius buvo pakviestas dalyvauti "Heritage of National Costume Design" parodoj, kuri vyksta Gallery at Hastings on Hudson. Parodoj dalyvauja Rytų Europos tautybės. Ten yra išstatyti ir lietuvių tautiniai drabužiai ir audinių eksponatai. Atidarymas įvyko kovo 9 ir paroda gausiai lankoma kitataučių. Ypač kviečiami ir lietuviai šią parodą aplankyti, nes ji bus atidaryta iki gegužės 6. Hastings on Hudson yra Westchester County. Važiuoti per Whitestone tiltą, toliau Cross Bronx greitkelis, Rt. 87, Major Deagan greitkelis, išvažiuoti į Saw Mill Parkway, tada važiuoti iki Hastings. Paroda vyksta Maple Ave., Municipal Building, II aukšte, tel. 914 478-4141. Lankoma nuo trečiadienio iki sekmadienio (imtinai) nuo 12 val. iki 5 val. popiet.

Aušros Vartų lietuvių parapijoj Manhattane Atvelykio sekmadienį, balandžio 29, bus Švč. Sakramento garbinimo šventė, anksčiau vadinta 40 valandų atlydais. Švč. Sakramentas viešam garbinimui išstatomas tuoj po lietuviškos sumos. 4 val. popiet iškilmingi mišparai.

Pabaltiečių paroda įvyks balandžio 28 - gegužės 6 Ukrainiečių namuose, 2 East 79th Street, New York, N.Y. Parodos atidarymas įvyks balandžio 28, šeštadienį, 3 val. popiet.

Elena ir dr. Kęstutis Valiūnai, gyvenę New Rochelle, N.Y., persikėlė į naują gyvenvietę. Jų naujas adresas: 37 Kenwood Rd., Southampton, N.Y. 11968. Tel. 516 283-6977.

Lietuvos vyčių 110 kuopa organizuoja ekskursiją į Kanadą. Išvykstama balandžio 27, penktadienį, 7 val. vak. Grįžtama balandžio 30, pirmadienio vakare. Iškaitant kelionę, nakvynes ir 8 valgius bei kitus įvairumus — asmeniui 179 dol. Dėl rezervacijų skambinti Jonui Adomėnui 212 497-5212.

B. A. Sutkus, Richmond Hill, N.Y., apmokėdamas Darbininko prenumeratą, užsisakė naujai išleistų lietuviškų knygų už 120 dol. Tai gražus pavyzdys, kaip palaikoma lietuviška spauda.

P. Vaitonio atminimo turnyro rezultatai po antro rato: I ir II vieta — Vytautas Kulpa ir Arūnas Simonaitis su 2 taškais, III vieta — Edvardas Staknys su I tašku, IV ir V vieta — Zigmas Bliznikas ir Juozas Vilpišauskas su puse taško. Sekantis ratas bus gegužės 6, sekmadienį, 2 val. popiet. Šachmatininkai E. Staknys ir A. Simonaitis vyks į Toronto žaidynes balandžio 28 ir 29.

Vysk. Vincentas Brizgys teiks lietuviškai sutvirtinimo sakramentą Apreiškimo parapijos bažnyčioj gegužės 20, sekmadienį, 11 val.

Dr. V. P. Vygantas, American Airline Senior Vicepresident, iš Dallas, Texas, buvo atvykęs į Brooklyną ir a.a. kun. S. Ylos minėjime skaitė paskaitą apie velionio darbus ateitininkijai. Ta proga įteikė kun. K. Pugevičiui 2,000 dol. auką Kunigų Vienybės globoje veikiančiai ir kun. K. Pugevičiaus vadovaujamai Katalikų Tarnybai. Kunigų Vienybės centro valdyba už dosnią auką labai nuoširdžiai dėkoja.

CAPE COD, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Cape Cod katalikų bažnyčioj vasario 19 buvo atliktos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo bei kenčiančius okupantų priespaudą. Kun. I. McLellan vaizdžiai paminėjo Lietuvos istorijos kovas, Bažnyčios ir tikėjimo persekiojimą ir prašė Dievo palaimos ir laisvės Lietuvai.

Po pamaldų naujoji parapijos salėj minėjimą atidarė LB apylinkės pirm. V. Židžiūnas. Susikaupimu pagerbti žuvusieji už laisvę.

Rymantė Janulaitienė, pasi-puošusi gražiais tautiniais drabužiais, vadovavo minėjimui, angliškai paaiškindama programą.

Pagrindinę kalbą pasakė dr. J. Gimbutas. Jis apibūdino, kaip okupuotoj Lietuvoj klastojami istoriniai faktai. Iš istorijos išmesti net tokie žodžiai, kaip "ne-

A.A. FELIKSAS ZALESKAS

Bostono Massachusetts General ligoninėje kovo 8 mirė ankstesnės kartos ateivių veikėjas Feliksas Zaleskas, eidamas 91-sius metus. Bostone ir apylinkėse jis buvo žinomas kaip "Džukų karalius". Veik prieš 6 metus jį ištiko paralyžius. Laidinai buvo praradęs kalbą, mažai valdė vieną koją ir ranką. Vėliau kiek atgavo kalbą, o taip pat kojos ir rankos naudojimą. Tačiau pilnai nebeatsigavo. Savaitę prieš mirtį Felikso šveikata visai pablogėjo ir jis skubiai buvo nuvežtas į Mass. General ligoninę, kur ir mirė.

Į Ameriką Feliksas Zaleskas atvyko 1910, apsigyveno Bostone ir tuoj įsijungė į lietuviškas organizacijas. Kurį laiką buvo Šv. Petro lietuvių parapijos zakristijonu. Kai 1924 atvyko į

priklausoma Lietuva". Okupantui ir jo tarnam tai buvo "buržuazinė Lietuva". Paskaita buvo labai gerai paruošta ir vaizdžiai perduota.

Iš savo naujai išleistos knygos "Šventienės dūmai" autorius Jonas Rutenis paskaitė apie laisvę ir pavasarį. Dr. R. Shakalis perskaitė rezoliuciją, kuri buvo visų priimta.

Muz. Vyt. Rastonis su kitais Cape Cod konservatorijos muzikais D. Gallagher ir D. Enos sudarė trio ir labai gražiai atliko keletą muzikinių kūrinių.

Trys sesutės Aida, Zara ir Laisvyda Janulaitytės padėklavo keletą eilėraščių.

Dienraščio Cape Cod Times vyr. redaktorius Bill Breisky savo žody pareiškė, kad supranta mūsų padėtį ir troškimus, nes jis pats lankėsi Lietuvoj su kitais Amerikos žurnalistais. Apie savo viešnagę jis labai teisingai ir bešališkai parašė savo dienrašty. Jis paminėjo, kad Lietuvoj jautiesi kaip Europoj, bet ne Rusijoj. Porą dienų prieš vasario 16 parašė įdomų vedamąjį straipsnį Lietuvos klausimu, o po šio minėjimo pirmam puslapy buvo išspausdintas minėjimo aprašymas su spalvota Laisvydos Janulaitytės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, didele nuotrauka.

Per minėjimą laisvinimo reikalams surinkta 1,500 dol. su viršum.

Po pirm. V. Židžiūno padėkos minėjimas baigtas JAV ir Lietuvos himnais. Po minėjimo visi pakviesti užkandžiam ir kavutei.

(jed)

Ameriką A. Vanagaitis, J. Olšauskas, V. Dineika ir J. Dikinis ir sudarė teatrinę grupę Dzimdzi-Drimdzi, tai Feliksas Zaleskas, juos vežiodamas automobiliu apkeliaavo tur būt visas Amerikos lietuvių kolonijas. Vėliau įsijungė į Lietuvos vyčių organizaciją ir eilę kitų, kur buvo veiklus narys. Kai 1954 Petro Viščinio vadovaujami lietuviai suorganizavo kultūrinę lietuvių radijo valandėlę "Laisvės Varpą", Feliksas Zaleskas stengėsi padėti tai radijo valandėlei, ypač rinkdamas pinigus. Jis buvo veiklus respublikonų partijoj. Buvęs Mass. valstybės generalinis prokuroras, vėliau Amerikos generalinis prokuroras ir dar vėliau ambasadorius Eliot Richardson, net laiškais neužmiršdavo Felikso. Feliksas atsivesdavo Richardsoną net į lietuviškus renginius.

Feliksas Zaleskas buvo pašarvotas Joe Casper laidotuvių koplyčioje, kur jį gausiai aplankė jo bičiuliai. O šeštadienio rytą Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje į mišias susirinko žmonių gal daugiau, negu susirenka sekmadieniais į lietuviškas mišias. Mišias aukojo kleb. kun. Albertas Kontautas, o jam asistavo net 5 kunigai iš artimiesių parapijų. Taip pat buvo būrelis ir lietuvių vienuolių.

Iš bažnyčios ilga automobilių vilkinė palydėjo velionį Feliksą į Naujosios Kalvarijos kapines. Iš kapinių visi buvo pakviesti į Blinstrubo Old Colony House pietum.

Galima tik pasidžiaugti ir pasigrožėti Felikso dukromis, ypač Florence ir Frances, kurios taip nepaprastai gražiai globojo savo tėvuką. Net ir tada, kai jis dar buvo sveikas, jei tik pasakydavo, kad jis nori ten ar ten važiuoti, duktė Florence visada mieliai jį nuveždavo ir parveždavo. Kai Feliksas susirgo ir buvo dalinai paralyžiuotas, Florence taip pat jį visur vežiojo — į bažnyčią, į renginius. Ji įvesdavo ir išvesdavo ir visą laiką

VĒL GAUNAMOS MELODINGOS PLOKŠTELĒS

Gina Čapkauskienė — lietuvių kompozitorių dainos ir tarptautinių operų arijos. Plokštelė arba kasetė 10 dol.

Tarp tostų ir dainų — Rimo Kaspučio Romantika. 9 dol.

Dainos, muzika ir gėlės — lietuvių kompozitorių sukurtos dainos Prano Lemberto žodžiam. Įdainuota solistų, duetų ir choro. 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Mielą draugę

GENOVAITĖ TREČIOKIENĖ,

jos mylimai motinai palikus šį pasaulį, nuoširdžiai užjaučiame ir guodžiame.

Aldona ir Juozas Sodaičiai

A.A. KAZIMIERUI SILIŪNUI

mirus, žmoną Gražiną, brolius, jų šeimas ir artimuosius širdingai užjaučia

Irena ir Jonas Vilgaliai

A.A. JANINAI BUKAVECKIENEI

mirus, dukras Aldoną Mackevičienę, Iną Kurauskienę, sūnų Tadą, jų šeimas ir artimuosius širdingai užjaučia

Irena ir Jonas Vilgaliai

gražiai globojo. Aš ir mano žmona ją vadindavom: "Tu esi geriausia dukra pasaulyje". Ji neatidavė jo kur nors į senelių namus, o globojo namuose, nors ji pati yra mokytoja. Kada ji išeidavo, tai kita sesuo Frances prižiūrėdavo. Tai ir yra didžiausias pavyzdys meilės savo tėvam.

Nuliūdime liko sūnus prof. Edvardas, dukterys: Florence, Frances, Eleanore ir Marie su šeimomis, 16 vaikaitių ir viena provaikaitė.

Paskutinis sudie, mielas Feliksai!

P. Žičkus

Parapijos jubiliejus

Lietuvių Šv. Petro parapija So. Bostone šiais metais švenčia 80 metų sukaktį.

Bostonas yra didžiausias Naujosios Anglijos miestas, kuriame telkiasi praeities lobiai. Čia yra eilė garsių universitetų.

Pirmoji lietuviška draugija, kuri įsikūrė Bostone 1889, buvo Šv. Kazimiero. Į ją tada įsirašė tik 14 vyrų. Pirmųjų ateivių lietuvių dienos Bostone buvo vargingos ir sunkios, kaip ir daug kur kitur. Buvo sunku gauti darbą, ypač nemokant anglų kalbos. Be to, teko net kovoti su ariais, kurie nemėgo naujų ateivių.

1892 atvyko į Ameriką klierikas Juozas Gričius, kuris buvo lankęs Petrapilio dvasinę seminariją. Lietuviai pasirūpino, kad jis būtų priimtas į kunigų seminariją Brighton, Mass. 1895 jis buvo išventintas kunigu. Pradžioje jis laikė mišias vokiečių Švč. Trejybės bažnyčioj. Bet 1895 gruodžio 11 Petras Čaplikas nupirko So. Bostone E. 7-oj gatvėj namus, kur ir buvo įrengta pirmoji lietuvių koplyčia ir pavadinta Šv. Juozapo parapija, o kiek vėliau vardas buvo pakeistas į Šv. Kazimiero parapiją.

1899 kovo 24 buvo nupirkta sklypas bažnyčiai. Su dideliu vargu buvo pradėti bažnyčios statybos darbai. Lietuviai, išdirbę savo darbovietėse po 10 ar 12 valandų, vakarais dirbo prie bažnyčios statybos. Ir taip su dideliu lietuvių ryžtu ir užsipyrimu 1901 bažnyčios statyba buvo baigta.

Bažnyčia buvo, bet nebuvo kunigo. Tada parapiečiai rūpinosi gauti kunigą iš Lietuvos. 1903 atvyko iš Lietuvos kun. Stankevičius, bet Bostono vyskupas nenorėjo jo priimti, o siūlė kun. J. Gričių, kurio parapiečiai labai nenorėjo. Kun. Stankevičius vyko į Plymouth, Pa., kur buvo kun. Žilinskas. Po kurio laiko kun. Žilinskas atvyko į Bostoną ir buvo paskirtas lietuvių klebonu.

Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios So. Bostone atidarymas įvyko 1904 sausio 31.

Skaitant Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone istoriją, parašytą dr. Antano Kučo, išleistą 1956, matosi, kaip lietuvių ateiviai vargo, kaip sunkiai dirbo. Bet jie pastatė bažnyčią,

mokyklą, kūrė organizacijas. Visas lietuviškas veikimas ir gyvenimas vyko prie parapijos.

Statistika rodo, kad Šv. Petro parapijoj 1904 buvo 90 vedybų ir 110 krikštynų, 1915 jau buvo 204 vedybos ir 369 krikštynos. 1954 prie parapijos priklausė 1200 šeimų, iš viso 5000 asmenų.

Švenčiant parapijos 80 metų sukaktį, balandžio 8 bažnyčioj buvo aukojamos mišios už mirusius parapiečius. Buv. kleb. kun. Antanas Baltrušėnas pamokslė apžvelgė parapijos gyvenimą su visais vargais ir džiaugsmais.

Sukakties balius vyko Teachers' Union Hall, Dorchester. Prisirinko pilna salė parapiečių ir svečių.

Bostono lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Gedimino Ivaškos, pašoko tautinius šokius. Su šokiais gražiai supažindino Mirga Girniuvienė. Pabaigai tarė žodį parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas, o baigiamąją maldą sukalbėjo kun. Jonas Žuromskis.

Motinos Dienos minėjimas

Motinos Dienos minėjimas Bostone įvyks gegužės 6, sekmadienį. Prasidės mišiomis 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje už mirusias motinas, o po mišių parapijos salėj vyks minėjimas. Mirga Girniuvienė kalbės apie motiną filosofijoj ir poezijoj. Aleksandra Gustaitienė paskaitys Alės Rūtos prisiminimus. Solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant komp. Jeronimui Kačinskui, padainuos keletą dainų, o tautinių šokių grupės mažieji šokėjai pašoks tautinius šokius. Minėjimą rengia LMF Bostono klubas, vadovaujamas Elenos Vasyliūnienės.

BOSTONO RENGINIAI

Balandžio 28, šeštadienį, 2:30 val. popiet LMF Bostono klubo susirinkimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos mažojo salėj. Liuda Waingorten kalbės apie Šv. Žemę ir Jordaną. Pokalbis pailustruos skaidrėmis.

Balandžio 29 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj Hamiltono teatro "Aukuras" suvaidins "Tėviškės pastogė". Rengia vyrų škauciu židiny.

Gegužės 6 — Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 13 — 3 val. vakaras su poetu Stasiu Santvuru ir pianistu Vytautu Bakšio piano koncertas First and Second Church salėj, Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSURSIS JŲ LIETUVA IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— \$1114.00	Liepos 9	— \$1618.00
Gegužės 9	— 1114.00	Liepos 18	— 1361.00
Gegužės 14	— 1335.00	Rugpjūčio 1	— 1361.00
Gegužės 30	— 1361.00	Rugpjūčio 13	— 1528.00
Birželio 11	— 1315.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Birželio 18	— 1528.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Birželio 20	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
		Spalio 3	— \$1268.00

Kelionų ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite:

1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P.O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atskiviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to change

A.A.

SOFIJAI PUTVYTEI MAŅTAUTIENEI

mirus, jos sesutei prof. Emilijai Putvytei, jos vyrui Aleksandrui ir visiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

V.L. Adomavičiai
K. S. Aleksandravičiai
M. Balčiūnienė
V.O. Baltučiai
V.G. Beleckai
B.J. Čepukai
V. Dėdinienė
D.A. Dulaičiai
S. Estkienė
V. G. Gedminai
P. G. Januliai
Kun. P. Jaraška
H.S. Kačinskai
Kun. A. Kardas
M. Kardauskaitė
M.E. Kielai

V.B. Labučiai
M.E. Lukai
V.O. Mamaičiai
B. Matuzienė
M.E. Milukai
A. Pileckas
*V. Rumšienė
E.J. Sadauskai
H. O. Schubert
A. Šimkienė
D. Sudžiai
J.K. Strazdai
J. Zubavičius
V. Žebertavičius
K.A. Žukauskai

Sunny Hills, Fla.

A.A.

LEONUI KALINAUSKUI

mirus, jo seseriai Elenai Miluklenei, jos šeimai bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

L. ir V. Adomavičiai
M. Balčiūnienė
O. ir V. Baltučiai
G. ir V. Beleckai
J. ir B. Čepukai
V. Dėdinienė
S. Estkienė
G. ir V. Gedminai
J. ir P. Januliai
Kun. P. Jaraška
Kun. A. Kardas
M. Kardauskaitė

S. ir H. Kačinskai
E. ir M. Kielai
B. ir V. Labučiai
E. ir M. Lukai
B. Matuzienė
A. Pileckas
J. ir E. Sadauskai
K. ir J. Strazdai
V. Rumšienė
A. ir H. Schubert
J. Zubavičius
A. ir K. Žukauskai

Sunny Hills, Fla.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kristaus prisikėlimo šventės proga nuoširdžiai sveikiname mūsų vienuolyno geradarius, penktadienio ir ketvirtadienio parengimų bendradarbius, Lietuvių Kultūros Fondo valdybą ir visus Kultūros Židinio rėmėjus.

Brooklyno pranciškonai

PAMALDOS DIDŽIAJĄ SAVAITĘ

Aprėškimo parapijof Brooklyne
 Didij Ketvirtadienį skaitytos mišios 8 val. ryto. Paskutinės Vakariėnės mišios 7:30 val. vak. Adoracija iki 10 val. vak.

Didijj Penktadienį Kryžiaus pagarbinimo pamaldos ir komunija 3 val. popiet.

Didijj Šeštadienį Velykų vigilijos pamaldos ir mišios 6:30 val. vak. Išpažinčių klausoma 4:30-5:00 val. popiet.

Velykų rytą Prisikėlimo mišios ir procesija 6 val. ryto. Kitos mišios kaip sekmadieniais: 8, 9:30 ir 11 val.

Aušros Vartų parapijof Manhattane

Didijj Ketvirtadienį, Penktadienį, Šeštadienį pamaldos 7 val. vak. Norj atlikti išpažintj prieš mišias prašomi iš anksto paskambinti. Po mišj išpažintys bus klausomos kiekvieną vakarą.

Velykų rytą 9 val. Prisikėlimo apeigos ir mišios. Po jį parapijos salėj lietuviškos velykinės vaišės su margučiais ir priedais.

Viešpaties Atsimainymo parapijof Maspethe

Išpažinties klausoma: Didžiosios Savaitės pirmadienį, antradienį, trečiadienį rytais 7:30 v.

Didijj Ketvirtadienį 7 v.v.
Didijj Penktadienį 3 ir 7 v.v.
Didijj Šeštadienį nuo 4 iki 5 v. ir 6:30 v.v.

Pamaldos

Didijj Ketvirtadienį — mišios 8 v.v., iškilmingos paskutinės vakariėnės mišios 7 v.v.

Didijj Penktadienį 3 v. popiet — Kryžiaus Keliai, 7 v.v. Kristaus mirties pamaldos, komunija.

Didijj Šeštadienį Velykų vigilijos pamaldos ir mišios 6:30 v.v.

Velykų rytą — Prisikėlimas ir mišios 6:30 v.v., kitos mišios 8:30 v., 10 v., 11 val. lietuviškos mišios ir 12:15 paskutinės mišios.

Harmonija, New Yorko šaunusis kvartetas, balandžio 29, Atvelykio sekmadienį, 3 val. popiet koncertuoja Chicagos Jaunimo Centro didžiojo salėj. Koncertą rengia Jaunimo Centro valdyba.

JAUNIMO DĖMESIUI

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa — Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad ieško studento, norinčio dirbti šioj lietuviškoj įstaigoj 1984 m. vasarą New Yorke.

Pageidautina, kad stažuotojas dirbtų 8 savaites. Bus parūpinta gyvenvietė bei 1000 dol. stipendija ir padengtos su darbu surištos išlaidos.

Tai puiki proga studentui arčiau susipažinti su lietuviškos informacijos vaidmenim bei tiesiogiai įsigilinti į Religinės Šalpos — Informacijos Centro plačias veiklos formas.

Stazuotojas turi laisvai valdyti lietuvių ir anglų kalbas, būti bent 18 metų amžiaus ir mokėti vairuoti.

Prašymą bei rezieme siųsti iki gegužės 25 adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

Dėl daugiau informacijų telefonu kreiptis į įstaigą 212 647-2434.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 21, šį šeštadienį, 1 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama G. Verdi opera "Don Carlo". Pagrindiniai solistai: Montserrat Caballe, Giuliano Ciannella, Renato Bruson, Shirley Varrett, Paul Plishka. Diriguoja James Levine. Tai paskutinė opera, transliuojama šį sezoną iš Metropolitan operos.

Kultūros Židinio pavasario šventė šiemet įvyks gegužės 13. Bus pamaldos, motinų pagerbimas, užkandžiai ir atgaiva.

Siekti tautinių-etninių grupių solidarumo kovoje už žmogaus teises yra vienas iš svarbiųjų iki šiol neįvykdytų uždavinių. Galimybes ir priemones solidarumą atsiiekti gegužės 11-12 New Yorko įvyksiančioje LB politinėje konferencijoje svarstys Freedom House vykdomoji pirmininkė Liudvillia Thornė, Amerikos Žydų Komiteto žmogaus teisių skyriaus direktorė Susannah Sirkin. Simpoziumą moderuos PLB Visuomeninių reikalų tarybos vicepirm. Gintė Damuštė.

Paterson, N.J., Lietuvos vyčių 61 kuopa balandžio 29, sekmadienį, 2 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj, 147 Montgomery Place, Paterson, N.J., rengia kinietiškių dalykų išpardavimą (Chinese auction). Įėjimas 2.50 dol. asmeniui. Pelnas skiriamas bažnyčios remontam ir Lietuvos vyčių V. Atlanto pakraščio suvažiavimo išlaidom padengti. Parapičiai kviečiami atsilankyti. Dėl informacijų skambinti 201 279-1922.

Government jobs. \$16,559-\$50,553/year. Now Hiring, Your Area. Call 805 687-6000. Ext. R-9000.

Ieškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindinai apima mašinarščio darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniskus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlygos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siųsti rezieme: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00—843-6677.

LB politinių studijų savaitgalis — konferencija įvyks gegužės 11-12, penktadienį ir šeštadienį, New Yorke. Konferencija, kurią rengia PLB, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Liet. Jaunimo S-gos visuomeninių reikalų komisijos, pagrindinį dėmesį skirs Europos Parlamento priimtos rezoliucijos Pabaltijo reikalu klausimų iškelimui Jungtinėse Tautose. Konferencijos programą organizuoja bei koordinuoja PLB Visuom. reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys ir vicepirm. Gintė Damuštė. Jiem talkina LB darbuotojai Aušra Zerr (JAV LB), Juozas Danys (Kanados LB) ir Rimantas Stirbys (PLJS-ga). Konferenciją globoja New Yorko LB apygarda, kuriai pirmininkauja Aleksandras Vakselis. Konferencija baigsis šeštadienio vakare Kultūros Židinyje Brooklyne įvyksiančiu banketu — koncertu, kurio metu bus pagerbtas Lietuvių Informacijos Centro New Yorke steigėjas kun. Kazimieras Pugevičius.

Petras Petrutis, "Margučio" radijo programos vedėjas, iš Chicagos balandžio 28 atvyksta į New Yorką. Jis vadovaus "Laisvės Žiburio" koncerto programai, kurią atliks solistė Nelė ir muzikas Arvydas Paltinai iš Vokietijos.

Balto 100-ojo skyriaus valdybos rengiamoj madų parodoj gegužės 6, sekmadienį, 3 val. popiet, Kultūros Židinyje, be šio puslapio skelbime suminėtų asmenų, dar dalyvaus jaunas profesionalas modeliotojas Vicky Donabo, kuris modeliuos Chick Modeling Agency iš Manhattano įvairius vyriškus drabužius: sportinius, kostiumus ir iškilmingų vakarienių — banketų drabužius.

LMK Federacijos New Yorko klubas balandžio 29 rengia Atvelykio popietę su puošniu ir gausiu Velykų stalu. Programą atliks pianistas Vytautas Bakšys. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami. Laimėjimam leidžiamas dail. Juozo Bagdono paveikslas. Laimėjimų knygutės jau platinamos.

Nelė ir Arvydas Paltinai Kuršių marių pakrantėje. "Laisvės Žiburys" sol. Nelės ir muz. Arvydo Paltinų koncertą rengia balandžio 28 d. 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Muz. A. Paltinas Klaipėdoje vadovavo "Kopų balsų" estradiniam ansambliui, o Nelė buvo pagrindinė solistė. Dabar Paltinai gyvena Vakarų Vokietijoje. Muz. A. Paltinas mokytoja Vasario 16 gimnazijoje. Nuotr. P. Malėtos

Šv. Kazimiero iškilmės Romoje yra įrašytos į vaizduojamą (video). Kurie norėtų gauti tos juostos kopiją, prašomi kreiptis į Daivą Keziene, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Ieškoma moteris, kuri galėtų prižiūrėti lietuvių moterį, gyv. Ozone Park, N.Y. Geras atlyginimas. Dėl laiko galima susitarti su dirbančia dukra. Skambinti po 8 val. vakarais 845-9019.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

kviečia visus narius ir besidominčius taupymu į metinį

SUSIRINKIMĄ

Sekmadienį, balandžio 29, 2 val. po pietų Kultūros Židinio mažojo salėj.

Programoje: pranešimai, direktorių rinkimai, diskusijos ir vaišės visiem atsilankiusiem.

Pastaba: rinkimuose galės balsuoti tikrai iš anksto atsiuntę arba atsinešę su savim balsavimo lapelius.

TRADICINĖ ATVELYKIO POPIETĖ

bus balandžio 29, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio didžiojo salėj.

Meninę programą atliks pianistas VYT. BAKŠYS Gausus Velykų stalas.

Laimėjimam leidžiamas dail. JUOZO BAGDONO paveikslas.

Įėjimo auka 8 dol.

POPIETĖ RENGIA IR VISUS ATsilANKYTI kviečia LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBAS

BALFO 100 SKYRIUS GEGUŽĖS 6, SEKMADIENJ, 3 VAL. POPIET KULTŪROS ŽIDINYJE RENGIA 6-TAJĄ

MADŲ PARODĄ

Parodą atidarys Lietuvos gen. konsulo žmona JANINA SIMUTIENĖ.

Modeliai demonstruos sportinius, dieninius drabužius ir vakarines sukneles.

Modeliuojančias palydės POVILO RIDIKO ir ANDRIAUS RIDIKO parinkta muzika.

Drabužius apibūdins VIDA JANKAUSKIENĖ ir GRAŽINA TIŠKUTĖ-TUCCI.

Bus parodytos madų kūrėjo ANDRIAUS KOVAL-KOVALIAUSKO naujausios stiliaus suknelės.

Bus pristatomi GRAŽINOS TUCCI vaikų ir jaunimo madingi rūbai, JADVYGOS KREGŽDIENĖS megzti drabužiai ir JEAN GRAYSON'S BROWNSTONE studijos drabužiai.

Svečiai bus vaišinami namie keptais pyragaičiais ir kava. Veiks atgaiva.

Įėjimo auka — 6 dol.

Programa prasidės 3 val. popiet punktualiai.

Visi kviečiami atvykti ir pasigrožėti naujausios mados drabužiais.

Savo dalyvavimu palengvinsite kenčiančių tautiečių vargus.

Stalus ir bilietus galima užsisakyti pas: Vincą Padvarietį (212) 847-5619, Antaną Pumpučių (212) 296-1939 ir New Jersey pas Aldoną Klivečkienę (201) 768-2327.

BALFO 100 SKYRIAUS VALDYBA

LAISVĖS ŽIBURYS

kviečia visuomenę į tradicinį

PAVASARIO KONCERTĄ — BALIŲ

šeštadienį, balandžio 28 d.

Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pradžia 7 val. vak. punktualiai

PROGRAMOJE IŠKILŲS LENGVOSIOS MUZIKOS MENININKAI

NELĖ IR ARVYDAS PALTINAI

(neseniai pasitraukę iš ok. Lietuvos)

ŠOKIAMIS GROS JOE THOMAS ORKESTRAS

IR SPECIALIAI JAUNIMUI — BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS

Maistą gamina Eugenija Keziene

Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Ballui stalus iš anksto galima užsisakyti pas Živilę Juriene 441-7831

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILJETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:

B. P. Macijauskas 998-6797; 892-6415
 K. Pralėika 256-5224

D. Didžbalienė 925-4761
 R. Bitėnas 351-7963

NEW YORK:

N. P. Baltrullionis AX 7-0991

Visus atsilankyti kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS